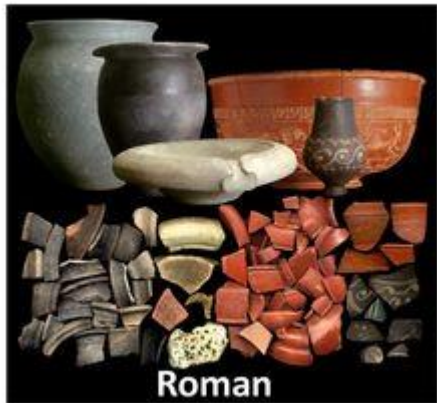

14.10-2020.

14-10-2020.

- Rimska provincijalna keramika???

- Sadržaj kolegija:
- 1. Uvod u predmet (povijest istraživanja rimske provincijalne keramike)
- 2. Kronologija i tipologija rimske keramike
- 3. Tehnologija izrade rimske keramike
- 4. Stolno rimsko posuđe
- 5. Terra sigillata
- 6. Terra sigillata II
- 7. Sjevernoafrička terra sigillata i ostale produkcije
- 8. Keramika tankih stijenki
- 9. Glazirana antička keramika
- 10. Amfore I, II (kasnoantičke- bizantske)
- 11. Rimske svjetiljke
- 12. Kuhinjska keramika
- 13. Građevinska keramika
- 14. Keramika posebne namjene
- 15. Lokalna produkcija rimske keramike

Rezultat istraživanja svakog arheološkog lokaliteta je materijal (keramika):

- obrada : od sastava, gline, tehnika oblikovanja, tretiranje površine, način pečenja, dekorativni elementi...
- tipološka klasifikacija nalaza?
- Što je tipologija?....Taj je instrument osmišljen za rekonstrukciju kulturne povijesti u vremenu i prostoru. To je početak, a ne kraj zadaće arheologa... (Ford & Steward 1954,52)
- Dvije su povezane dimenzije bitne : vrijeme i prostor
- Tipologija se bavi promjenama, to znači da se bavi i vremenom ... ona je indikator vremena....nema svoj vijek trajanja, radit će se i u budućnosti jer je jedan od osnovnih alata koje koristimo za kreiranje i uvođenje reda i smjernica unutar arheoloških podataka

- Da bismo informacije obradili moramo ih sažeti, staviti u zadane okvire
- Svaka posuda napravljena je s razlogom, da služi nekoj svrsi i svaka nosi neku priču...

Povijesni pregled tipološke klasifikacije keramičkog materijala

- Tipološka obrada materijala počela je 1880.god. iskopavanjima Pitta Riversa i Flinders Petrie na iskopavanjima u Egiptu..
- (**<https://www.britannica.com/biography/Flinders-Petrie>**)
- Dvadesetih i tridesetih godina prošlog stoljeća dolazi do pojave velikog broja tipologija različitog materijala, a većina se koristi i danas..
- Kontestualnu fazu koja je započela 1960. godine obilježio je rad A. O. Shepard što je značilo prekretnicu u analizi keramičkog materijala
- Tipologija i kronologija razvijala se i nadopunjavala novim metodama i spoznajama...razne analize....

RIMSKA KERAMIKA osim TEHNOLOGIJE i PREHRAMBENIH NAVIKA

- Daje informacije koje su nepotpune, ako ih ne postavimo u politično-gospodarski kontekst regije, provincije rimskog carstva.

Keramika – pripada među glavne izvore informacija u arheologiji !!!

- Zašto proučavamo rimsku keramiku?
- Ima li rimska provincijalna keramika u arheologiji posebno mjesto?

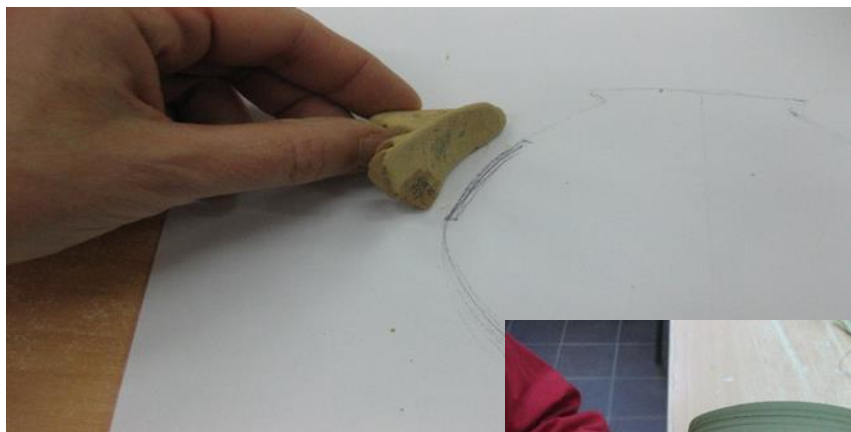

Keramika je trajno arheološko gradivo...

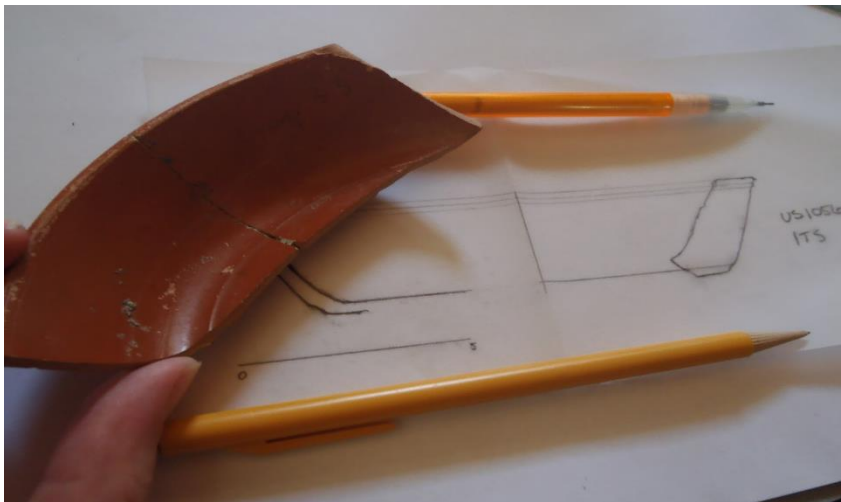
- Keramika ostaje nepromjenjena - ne raspada se
- Iz malih komada mogu se rekonstruirati čitave posude
- Kod industrijske proizvodnje prepoznaju se čitave serije

Iz malih komada mogu se rekonstruirati čitave posude

rekonstrukcija

- Ima relativno kratku uporabu
- To je proizvod koji se relativno brzo izrađuje uz određene zanatske vještine
- predmet je trgovine, prema rasprostranjenosti mogu se pratiti trgovački putevi

Imitira metalno – skuplje posuđe

scyphus

cantharus

modiolus

silverware

- Hildesheim

- Boscoreale

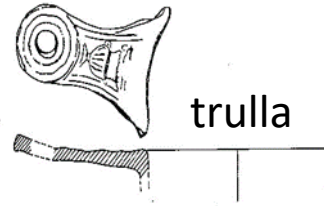

Metalno , keramičko, stakleno posuđe - isti oblici i namjena

Schalen & Schüsseln

Schalen

Platten und Teller

Teller & Platten

Modiolus

Modiolus

Imitira metalno posuđe - koje je skuplje

In der Kaiserzeit sind bronzene Trinkgefäße selten.
Dies kann nur als generelle Abneigung gegen Bronze
in diesem Zusammenhang gedeutet werden.

Becher,
Museum Lausanne (CH)

Becher,
Museum Avenches (CH)

Becher
Museum Augsburg

Kelch, liturgisch ?
Museum Evreux (F)

1.Jh. NM Neapel (I)

Museum Varese (I)

Kugelbecher
Museum Varese (I)

Becher
Museum Lectoure (F)

Becher
Museum Augsburg

Pokal, Typ Idria,
Museum Aquileia (I)

Museum Legnago (I)

Metalno ,keramičko, stakleno

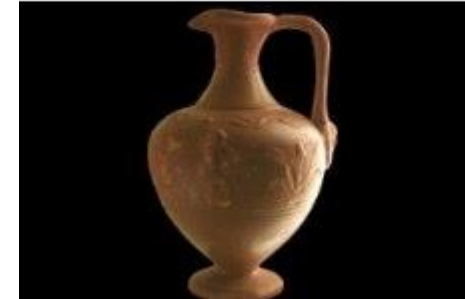
Schalen & Schüsseln

Schalen

Kannen und Flaschen

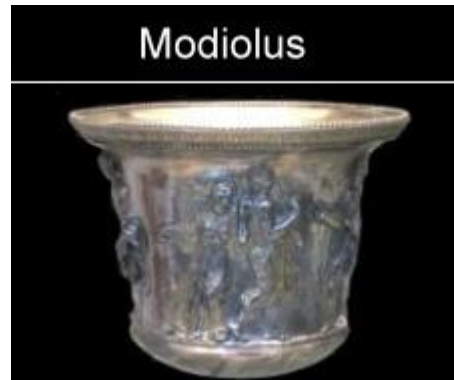
Platten und Teller

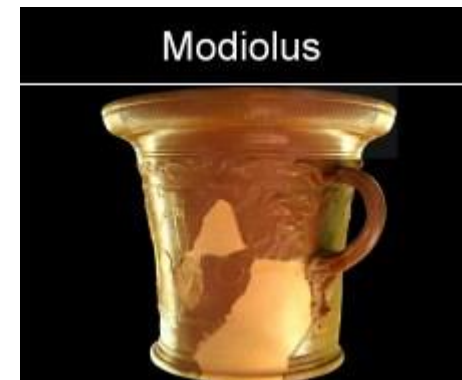
Teller & Platten

Modiolus

Modiolus

Posude za piće

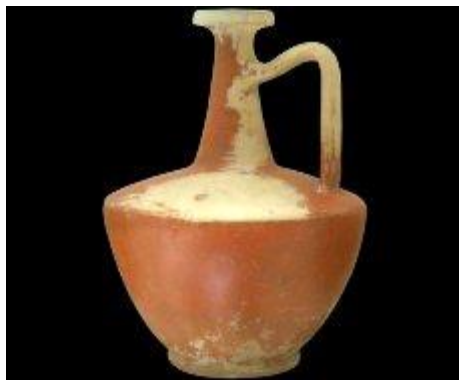
Trinkgefäße

Italien

Trinkgefäße

“krpanje” što znači da se kupovalo rijetko, a upotrebljavalo dugo (krpala se sigilata kao i obično uporabno posuđe

Figure 5.1 Lead clamps.

Keramika se reciklira – sekundarna upotreba-
primjer :kao drenažni materijal

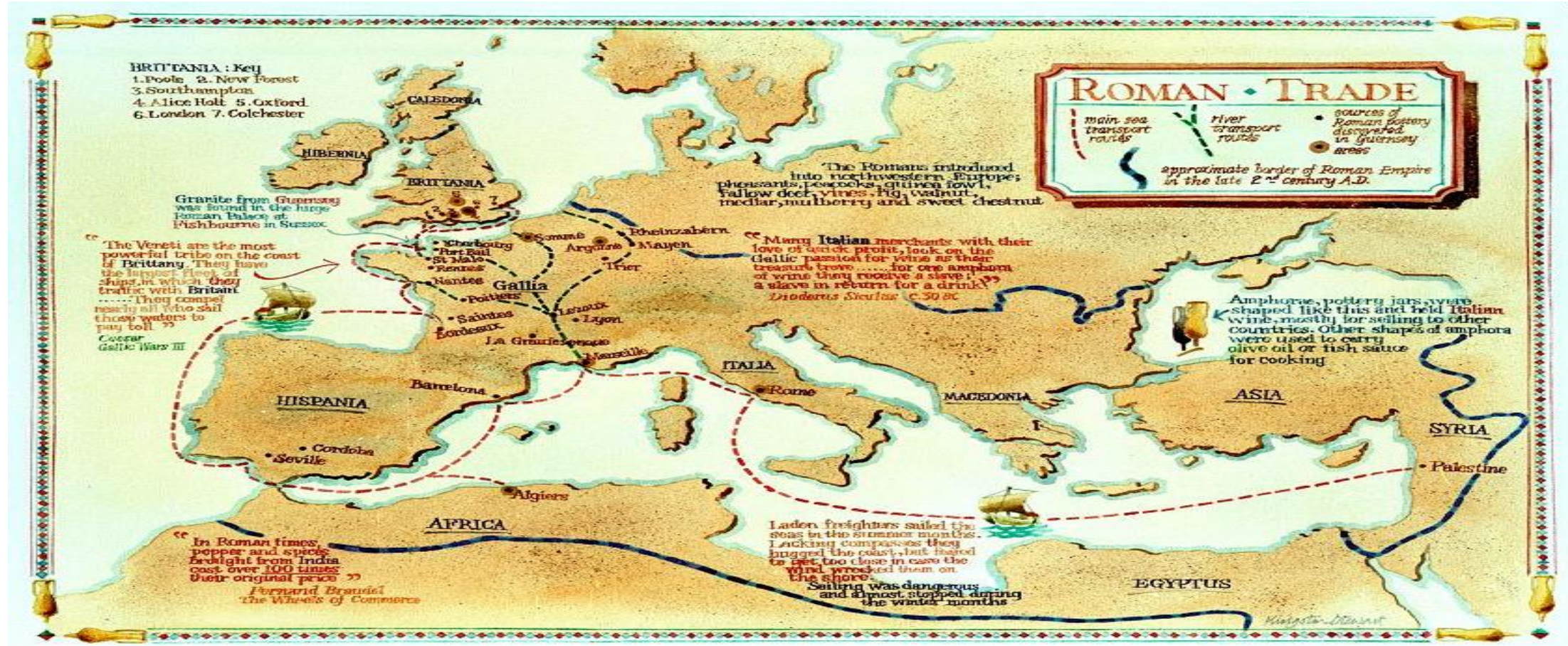
Rim,sv. Ivan lateranski

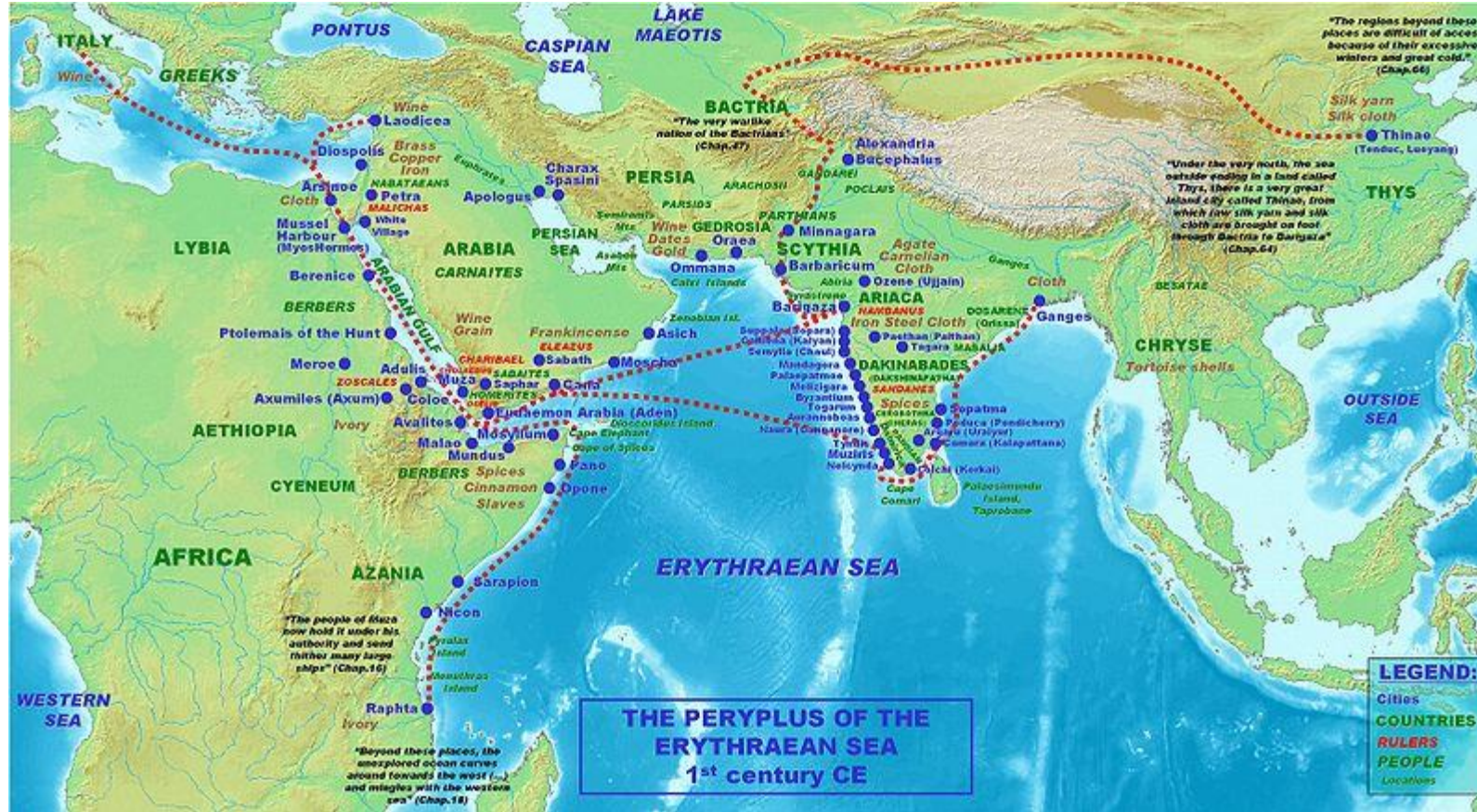
rasprostranjenost rimske provincijalne keramike

Trgovina – pomorski i kopneni pravci

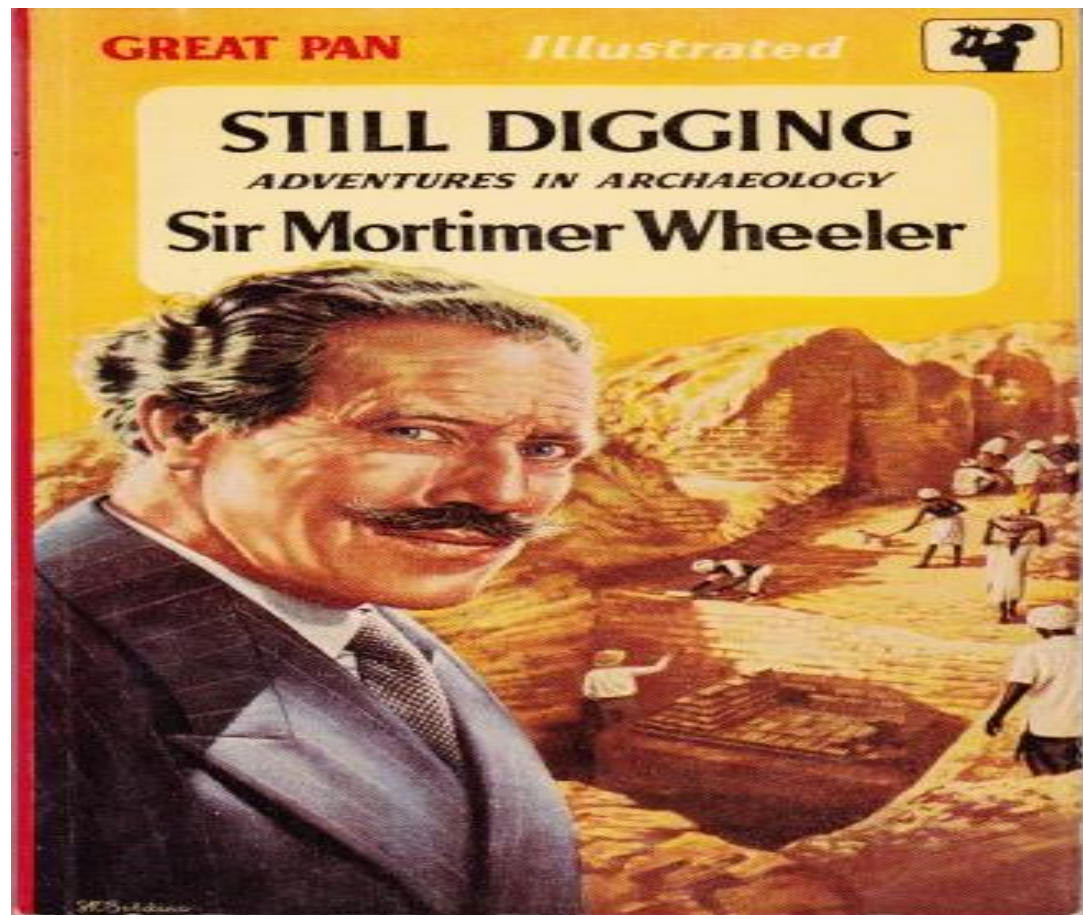

Rimska trgovina

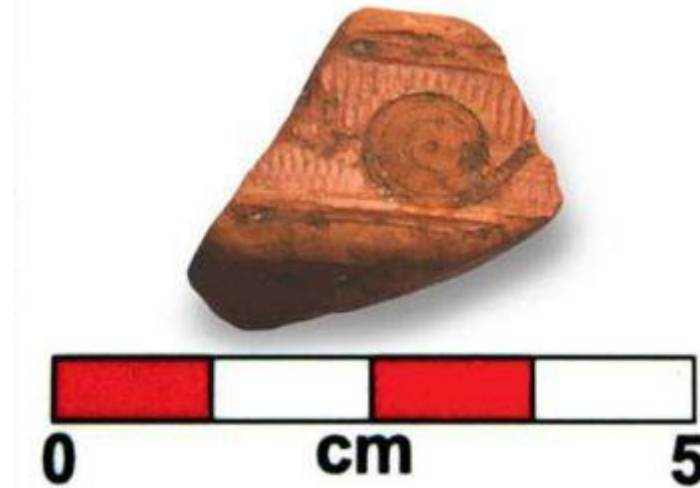
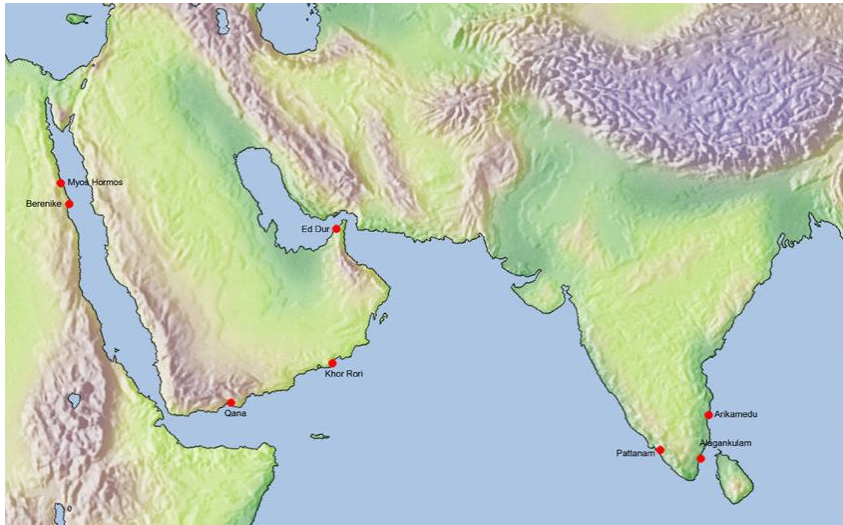

provincijalna keramika -India

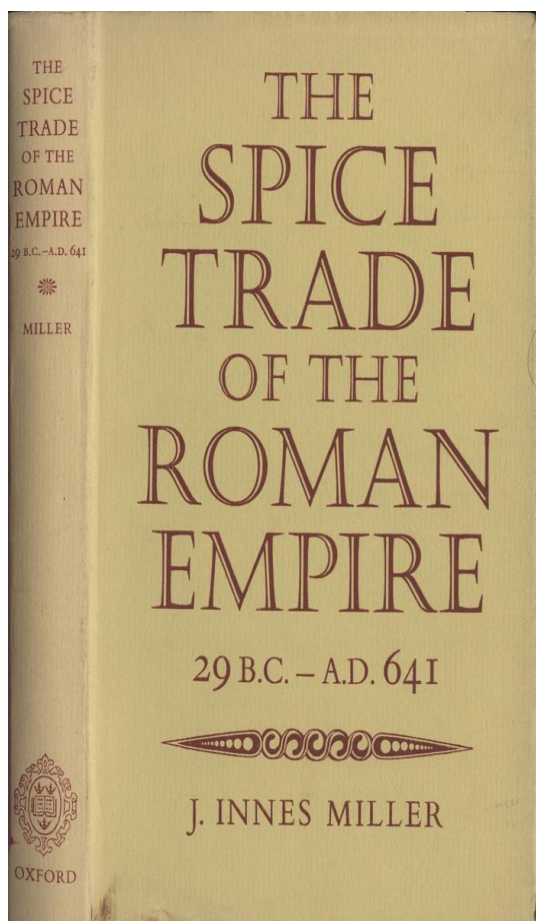
- Nalazi se i u Indiji

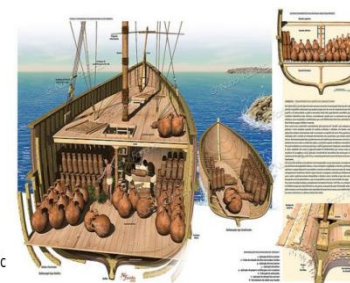
Some of the Italian vessels from Arikamedu are large platters with thick bases
(*Conspectus* forms 11-12, 18-19)

Trgovina: svilom, metalom, začinima keramikom

The trade relations between Rome and the East, including China, according to the 1st century BC navigation guide Periplus of the Erythraean Sea

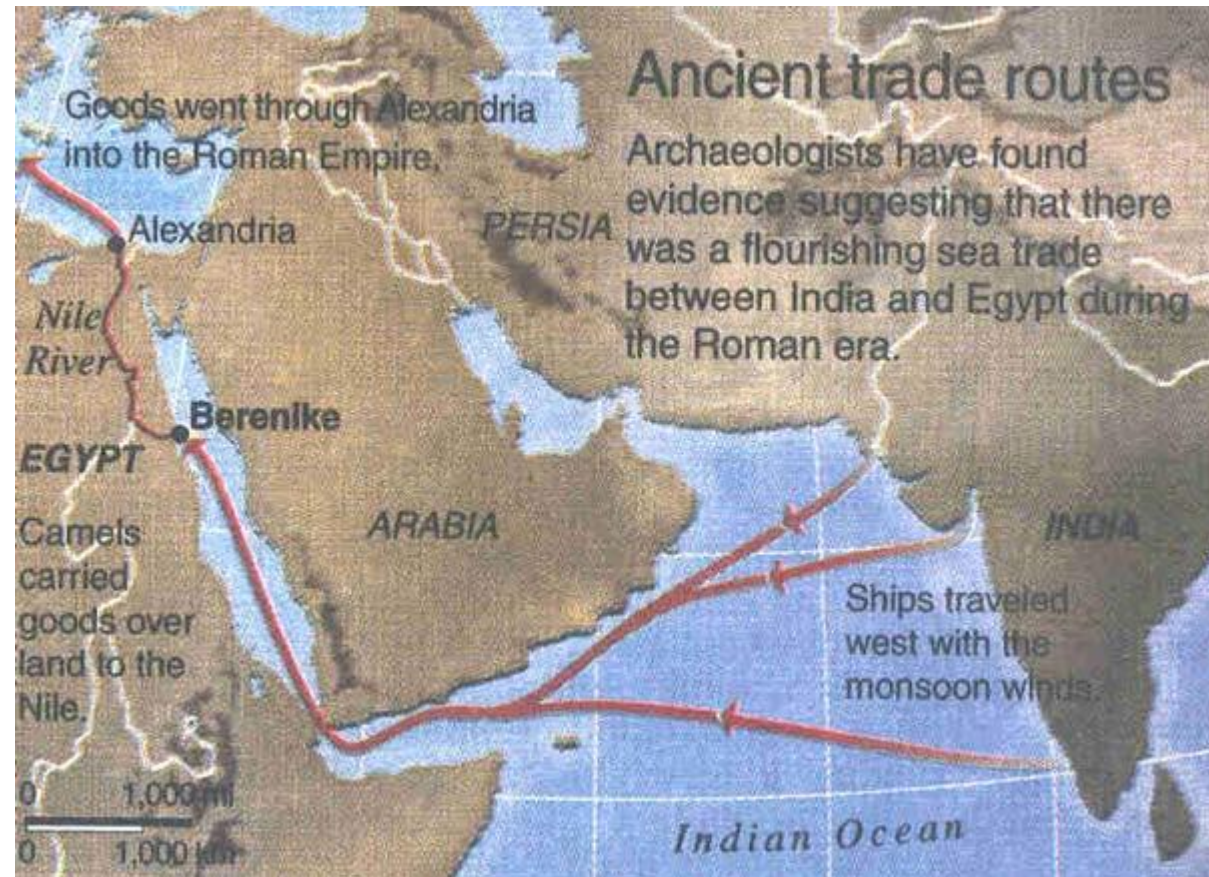

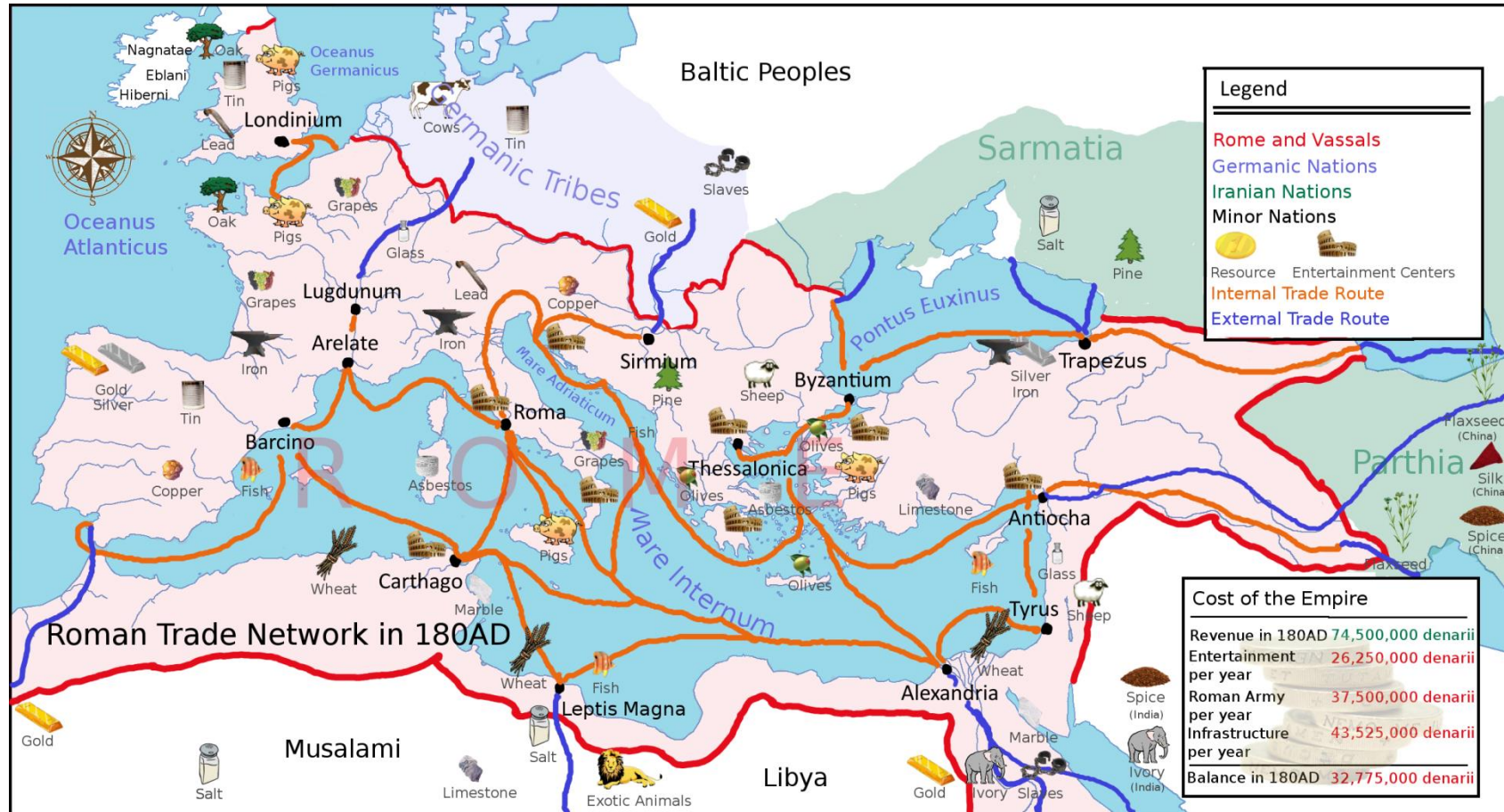
Ceste po Carstvu...

vojska, trgovci ..cestama se prevozila i keramika kao ambalaža, a i kao proizvod za prodaju

- predmet trgovine- prema njoj se mogu pratiti trgovački putevi

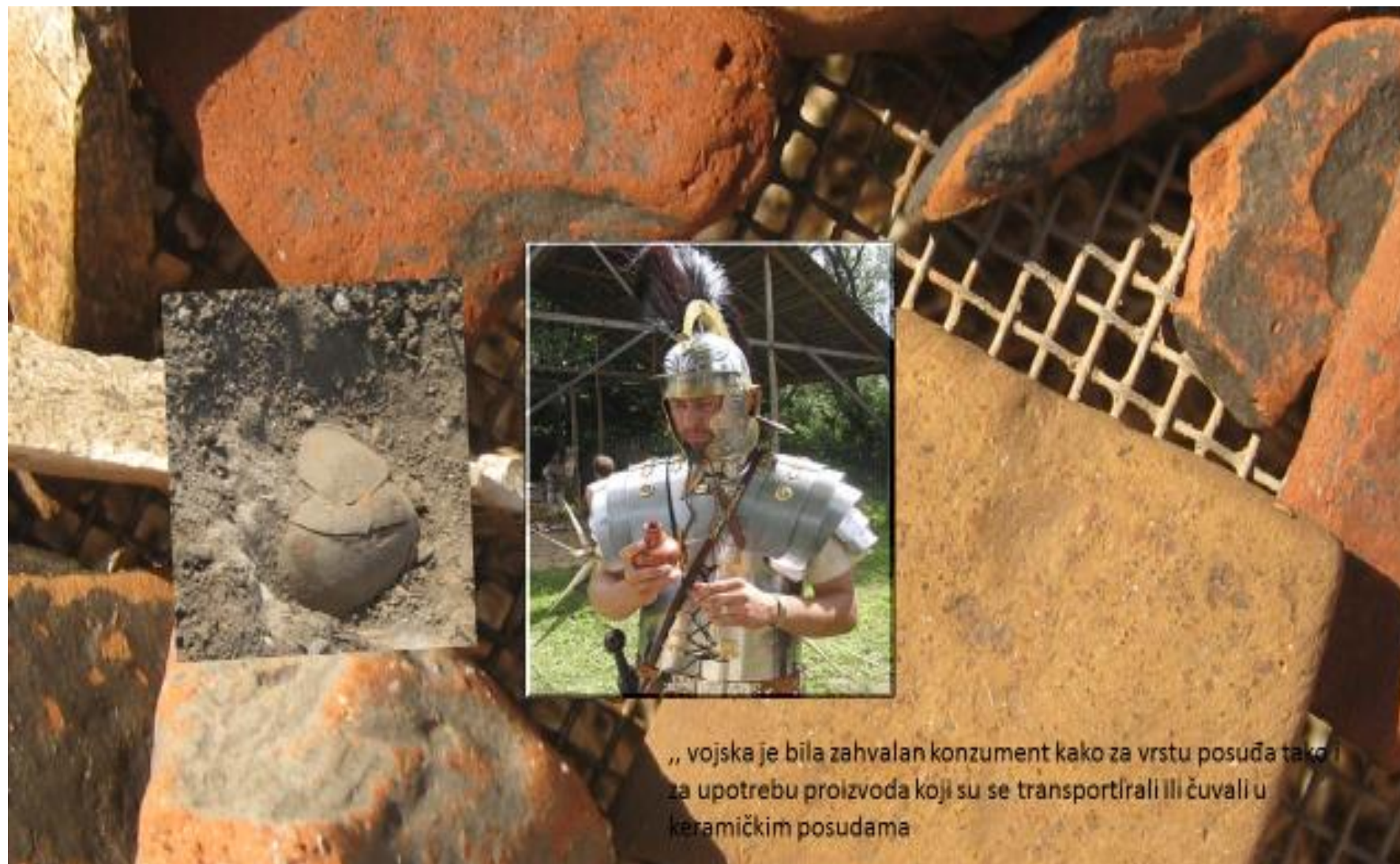

Put kojim se trguje:

- via Postumia, disposta nel 148 a.C.
- put- Genova - Aquileia,
- Kontakt Tirenskog s Jadranskim-preko Padanske nizine-
- Razmjena centralne Italije i transalpskog prostora

i vojska

„ vojska je bila zahvalan konzument kako za vrstu posuđa tako i za upotrebu proizvoda koji su se transportirali ili čuvali u keramičkim posudama

Od Augusta..

- August, Gaj Julije Cezar Oktavijan (lat. Gaius Iulius Caesar Octavianus Augustus), rimski političar, vojskovođa i prvi rimski car –
- Rim, 23. IX. 63. pr. Kr. – Nola (Napulj), 19. VIII. 14.

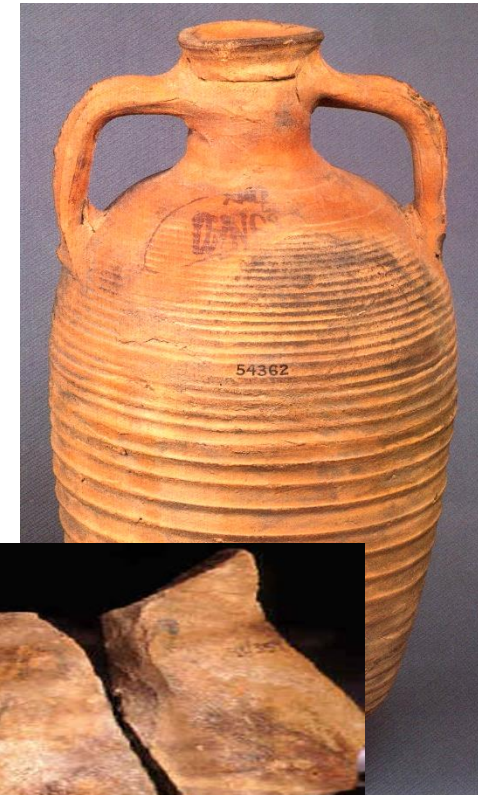
Kako se izrađuje?
Čemu služi? Tko ju koristi ?

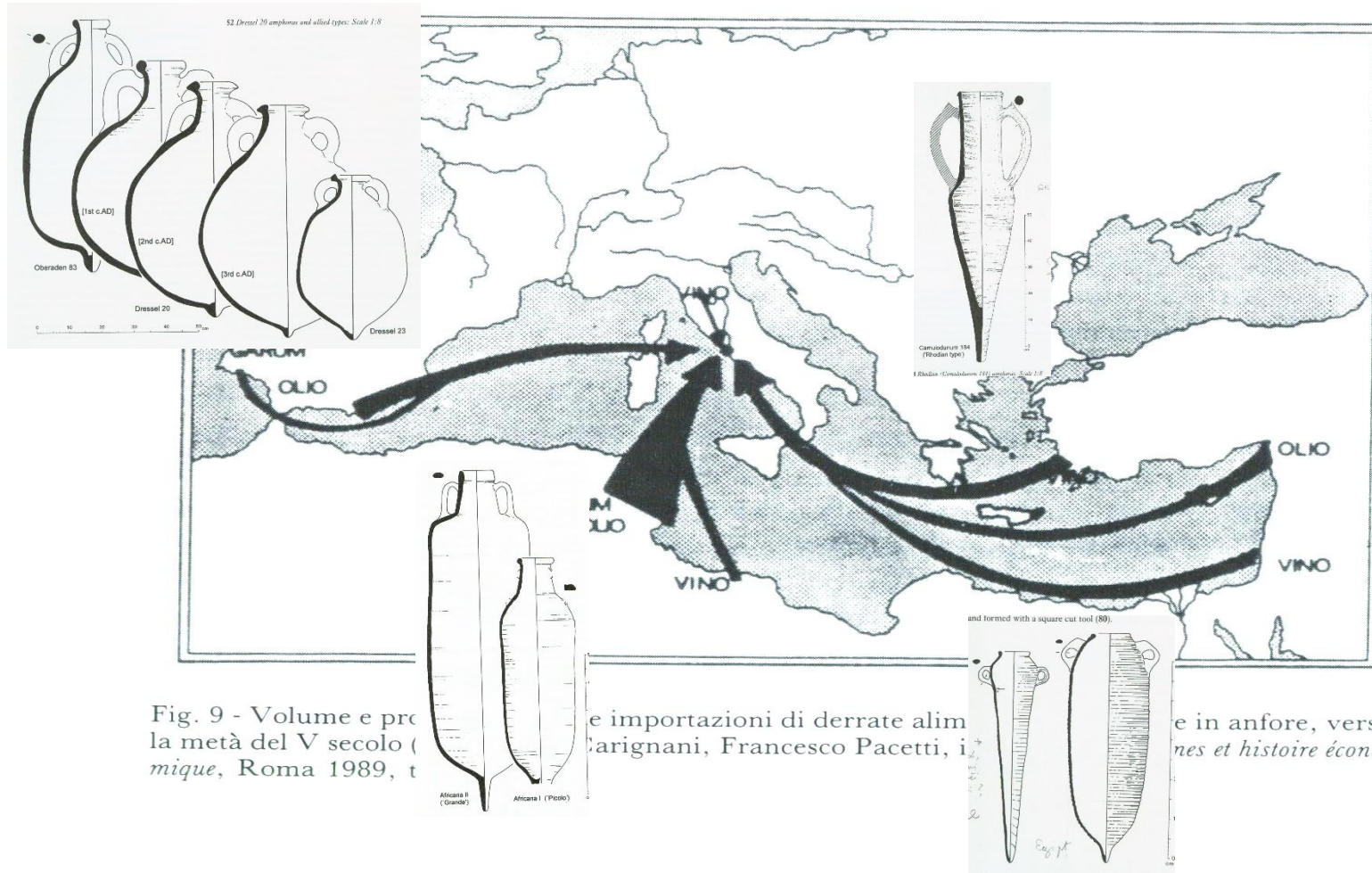
- Za rimsku keramiku kao marginalni produkt – pokretni
- sitni arheološki materijal - možemo reći da predstavlja određen ekonomski potencijal u sklopu rimskog Carstva, a udio keramike u „romanizaciji“ vidljiv je gotovo na svim antičkim lokalitetima

Koje podatke skriva rimsko keramičko posuđe?

- Prvi vidljivi podaci su : upotreba i način izrade (oblik, ornament, pečat s imenom vlasnika, majstora, natpis na posudi, ostatke hrane, ponekad ostatke smole s unutrašnje strane)
- O tehnologiji (na koji način je izrađena posuda: ručno, na lončarskom kolu, u kalupu)
- O ekonomiji odnosno trgovačkim putevima, (razmjena lokalnih proizvoda, import iz drugih krajeva)

- ceramika je proizvod koja s cijenom dolazi na tržište s prehrambenim proizvodima (kao transportno posuđe ali i kao balastno pri brodskom prevozu)

Industrijska proizvodnja!!!

- Keramika je u rimsko doba doživjela pravi procvat zbog serijske „industrijske“ dobro kontrolirane proizvodnje u velikim radioničkim centrima

- Imali su i.... marketing

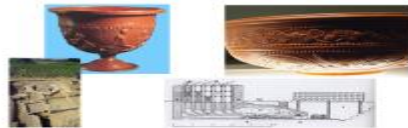

- Na duže relacije izvozili su se samo proizvodi za koje su bili sigurni da će se dobro prodavati, odnosno za koje će postići dobru cijenu.
- Uzrok tome bili su visoki troškovi prijevoza roba na velike udaljenosti. Tipovi posuda koji su postizali najveću potražnju vremenski su se najduže zadržavali na ponudi lončarskih radionica

Najluksuznije posuđe...

- Sigillata je, uz grčko crno posuđe, a prema načinu izrade i tehnologiji pečenja, najkvalitetnije posuđe staroga svijeta. Nalazimo je po provincijama diljem Carstva.

Za izradu rimske keramike potrebne su sirovine...

- nalazišta kvalitetene gline (u blizini mjesta proizvodnje)
- Alat- oruđe (lončarsko kolo, peć)
- voda (potok, jezero) za obradu gline
- pogodno mjesto za transport

Za rad na kolu koristile su se samo masne - sedimentne gline

Von großer Bedeutung war das Material.
Feinheit und Qualität des verwendeten Tons
war die zugrunde liegende Voraussetzung.

ungereinigte Grundmasse,
Rheinzabern

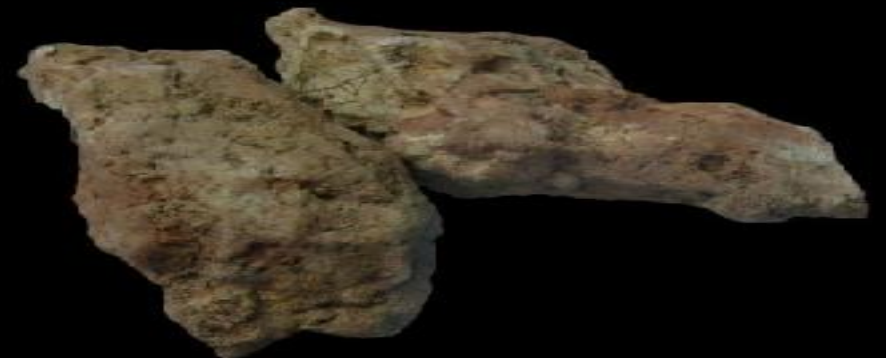
gereinigte Masse, Rheinzabern

bergfrischer, weißbrennender Ton
bei Bernkastel AP Belginum

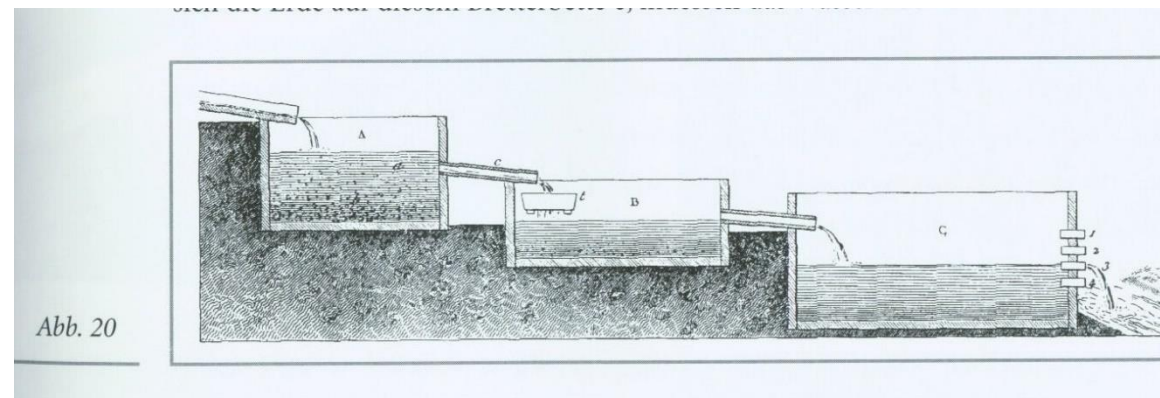
gereinigter, weißbrennender Ton
bei Bitburg AP Belginum

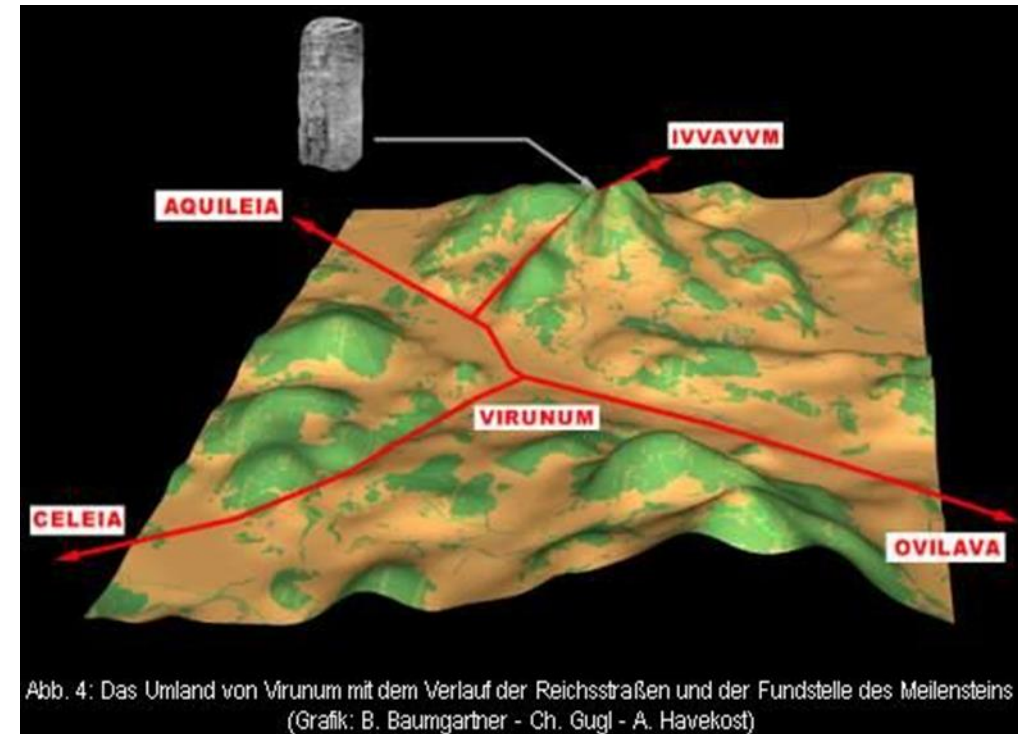
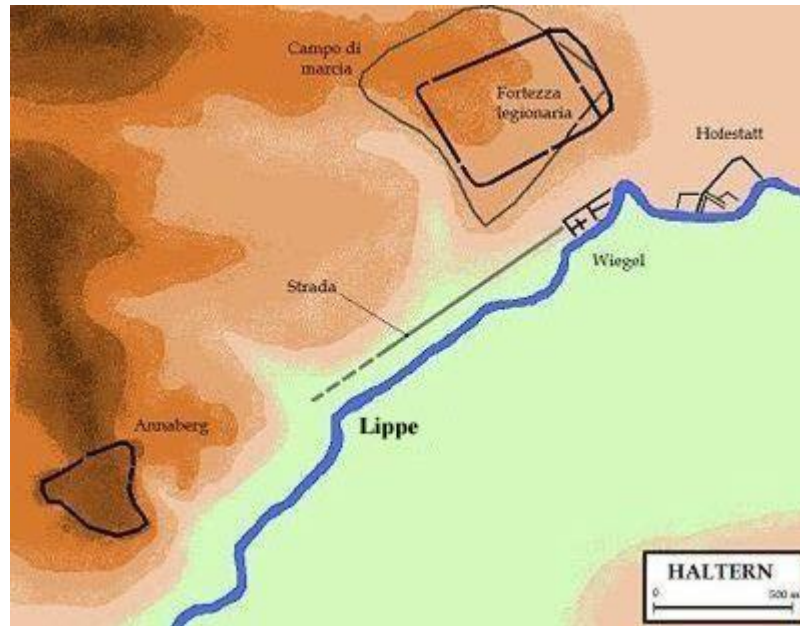
bergfrischer, roter Engobeton
bei Speicher AP Belginum

Priprema gline

- Kopanje gline iz prirodnih ležišta
- Čišćenje (odstranjivanje nečistoća)
- sedimentacija , levigacija pomoću sistema sita
- Gnječenje u jednu masu

Radionice uz rijeke i ceste - bila je potrebna voda za izradu i transport

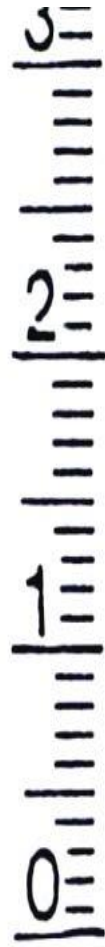
Scoppieto – preko Rima-izvoz

radionica

Scoppieto - 50 majstora

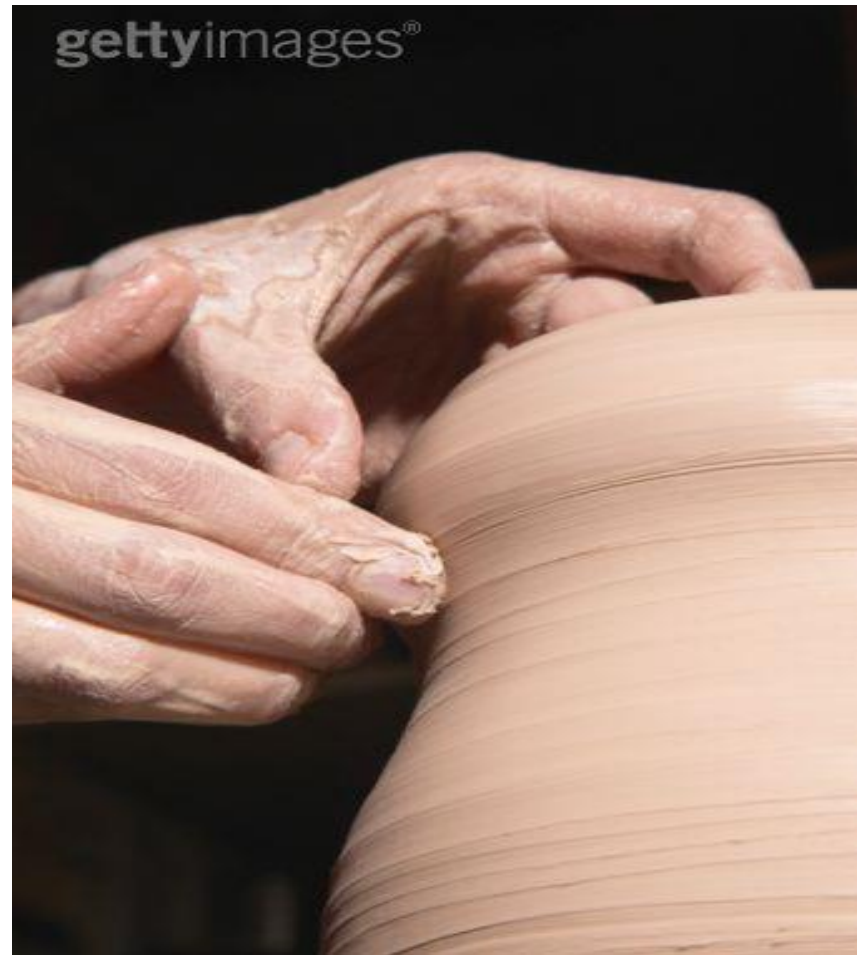
gens
353016 *Plotidia*,
di cui
due
fratelli,
L(ucius)
Plo(tidiu
s)
Zos(imus
) e
L(ucius)
Plo(tidiu
s)
Por(silius
),

način-tehnike izrade rimske keramike

- rukom rađena keramika
- izrada na kolu
- izrada pomoću matrice
- izrada u kalupu

rukom - kolu

Izrada na lončarskom kolu

Arezzo – centar za italsku u sigilatu

Keramiker benötigten eine Vielzahl
feiner Bearbeitungswerkzeuge. Diese
waren oft aus Bein, manchmal aus
Eronze. Der sicher erhebliche Anteil
aus Holz ist schwer abzuschätzen.

Bearbeitungswerkzeuge 1. Jh. Arezzo

eiserne Bearbeitungswerkzeuge
St. Germain e.L.

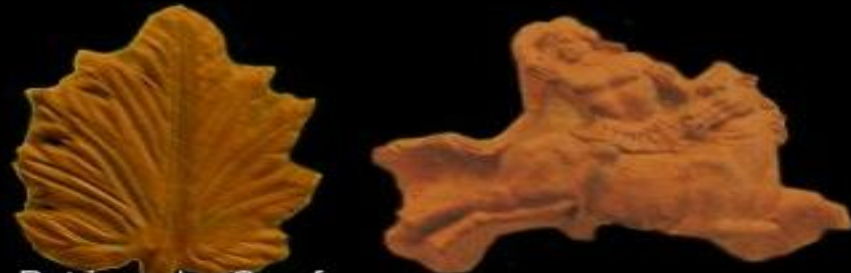
Stempel, St.Germain-e.L.

Wie bereits bei griechischer Keramik geläufig, griff man auch auf Stempeldekorationen zurück.

Punzen Rheinzabern

Patrizen; La Graufesenque

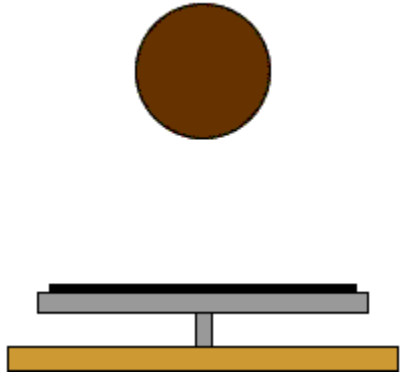

Von den Griechen wurde das Riffelrad übernommen und für ergänzenden Oberflächenschmuck, bisweilen sogar flächendeckend eingesetzt.

Na kolu

Na kolu

prvo izrada kalupa–prototip

nakon pečenja- kalup

Izrada u kalupu

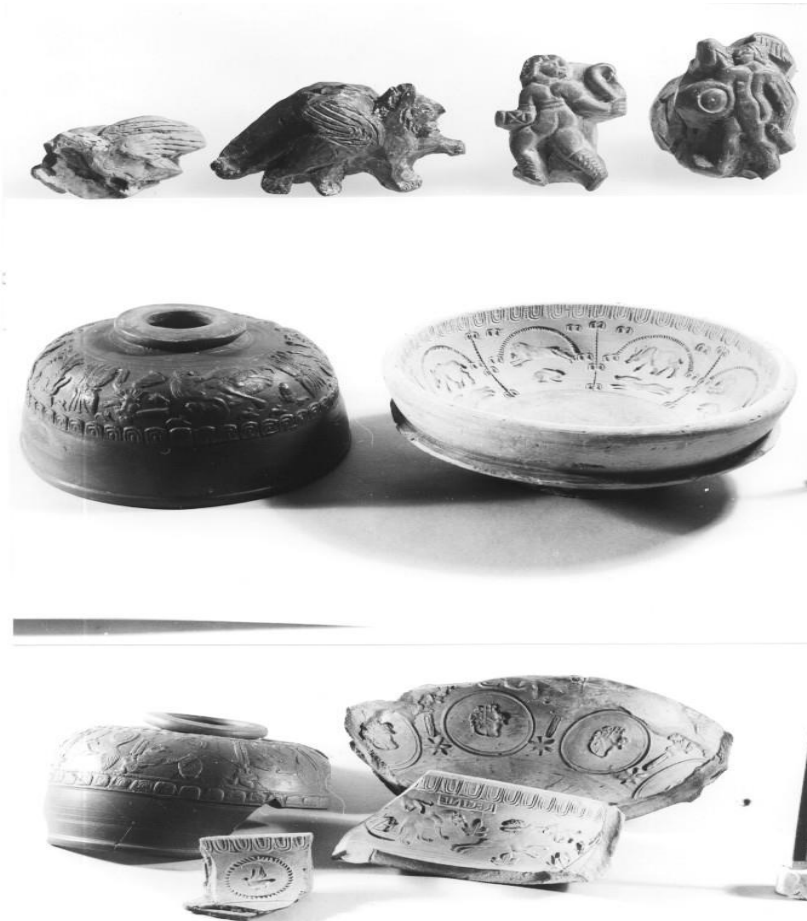
kalupi

Izrada u kalupu

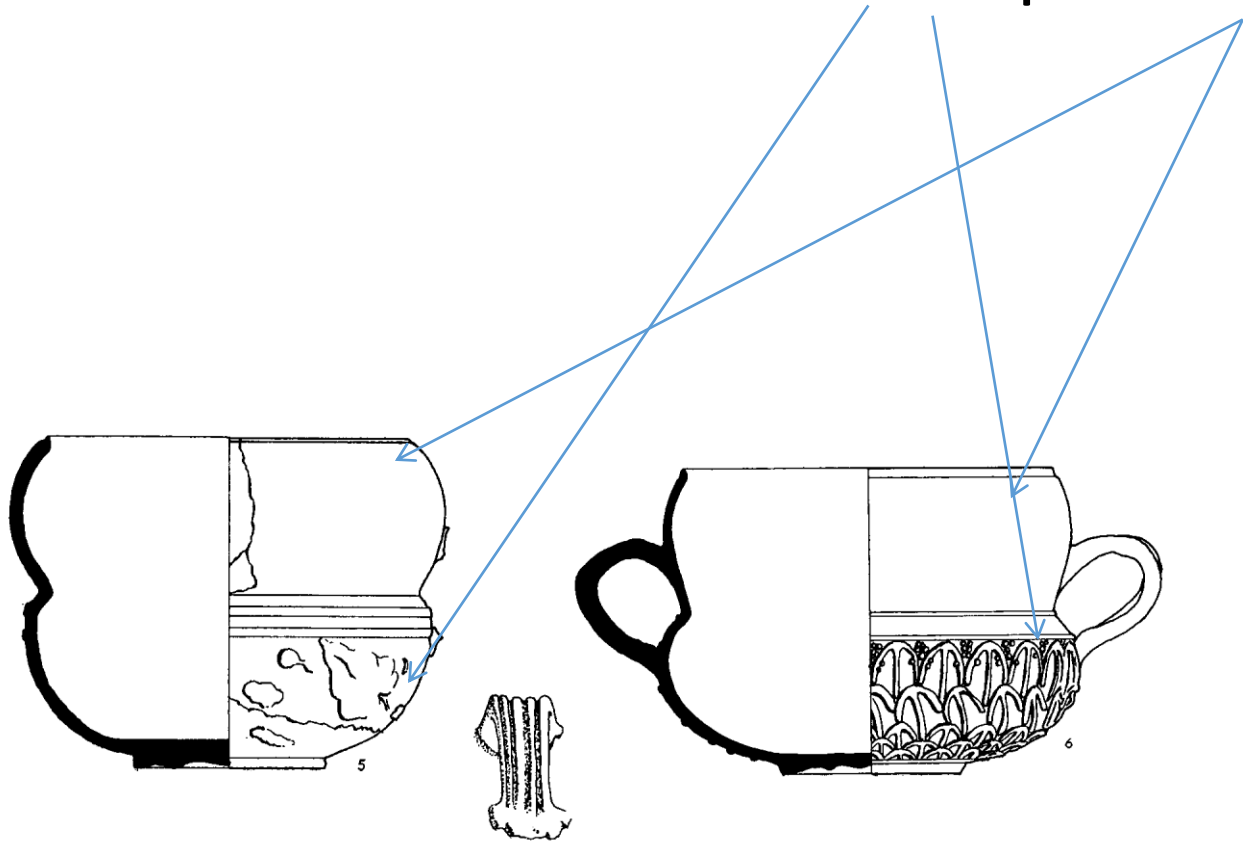
keramika izrađena pomoću kalupa i matrice za reljefno ukrašavanje

- Kalup i matrica su se koristili pri izradi stolnog posuđa i to **keramike tankih stjenki, *terrae sigillatae*, glatke i reljefne i posuda tipa *Sarius***

Tzv. Posuda tipa **Sarius** izrađena u kalupu i na kolu

Reljefna keramika izrađena u kalupu

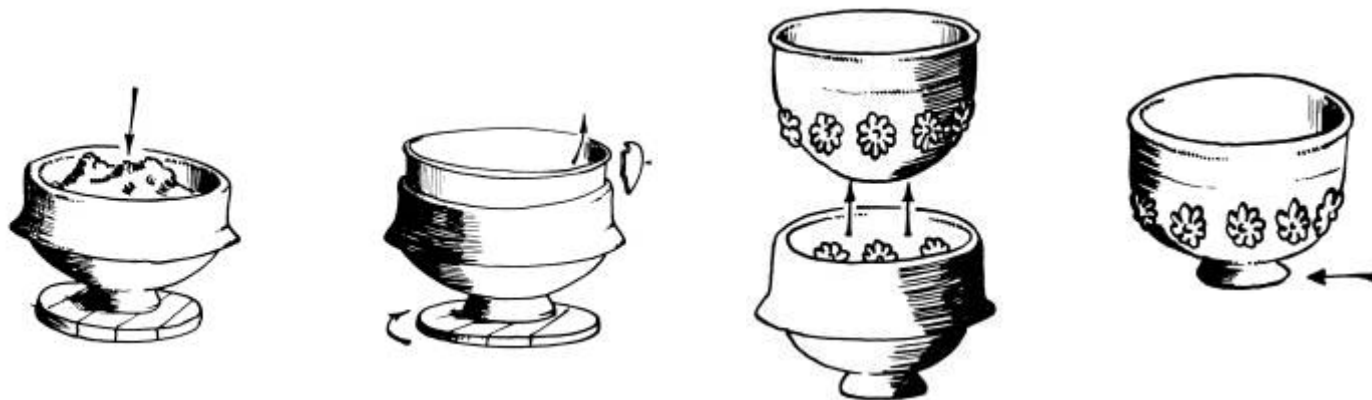
- Posuda izvađena iz kalupa

kalup

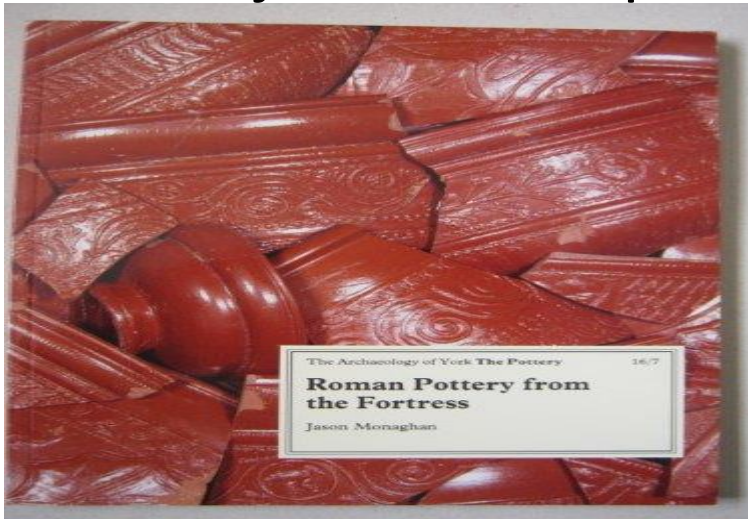
Tehnika izrade u kalupu

Matrice za izradu aplika na glatkoj sigilati

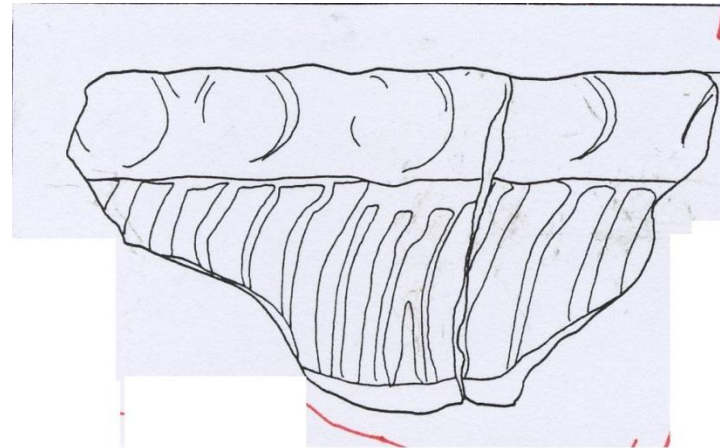
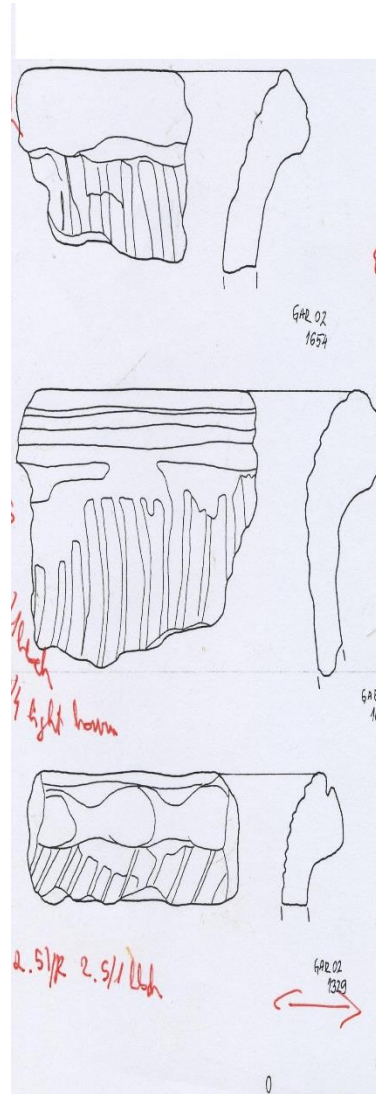
- Izradom keramike pomoću kalupa u seriji, posude su prestale biti jedinstvene odnosno **nestao je unikat**. S druge strane dobiveni su ujednačeni oblici i ukrasi. Njihovom upotrebom započela je izrada posuda u serijama (isti oblik u različitim dimenzijama) koja je mogla zadovoljiti sve veću potražnju za određenom vrstom posuđa.

Izrada na ručnom kolu

Rukom rađena keramika- nastavak proizvodnje -lokalna

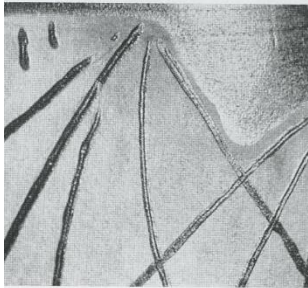
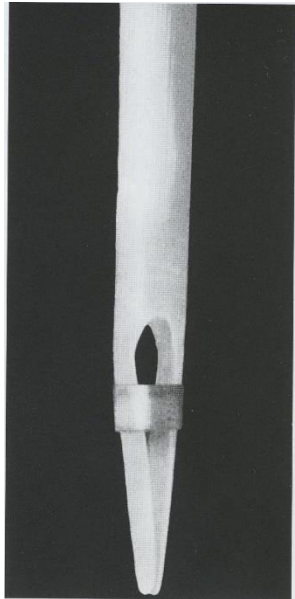
Ukrašavanje vanjske površine:

Najjednostavnija tehnika ukrašavanja je glačanje
poliranje površine kamenim oblutkom.

Jednostavno urezivanje

- ukrašavanje izvedeno u negativu ili u pozitivu na mokroj glini prije pečenja posude

keramika izrađena pomoću kalupa i matrice

dekoracija u negativu

- urezivanje
- tzv.roulleting

roulleting

keramika izrađena pomoću kalupa - ukras

pomoću matrice

Dekoracija-može biti

- dekoracija u negativu
- dekoracija u pozitivu

Ukrašavanje površine

Formtöpferei

Barbotinedekor

Glasurtechnik

Marmordekor

Décor à la roulette sur un tonnelet alsacien (Photo Pierre Légeay)

1.Jh.
Museum St.Germain-e.L. (F)

Museum Merida (E)

Museum Merida (E)

römische Keramik mit Rädchengravur

1. Jh.; Museum Liège (B)

Museum Augsburg

Museum Strassburg (F)

Museum Merida (E)

Museum Namur (B)

Museum Namur (B)

Museum Strassburg (F)

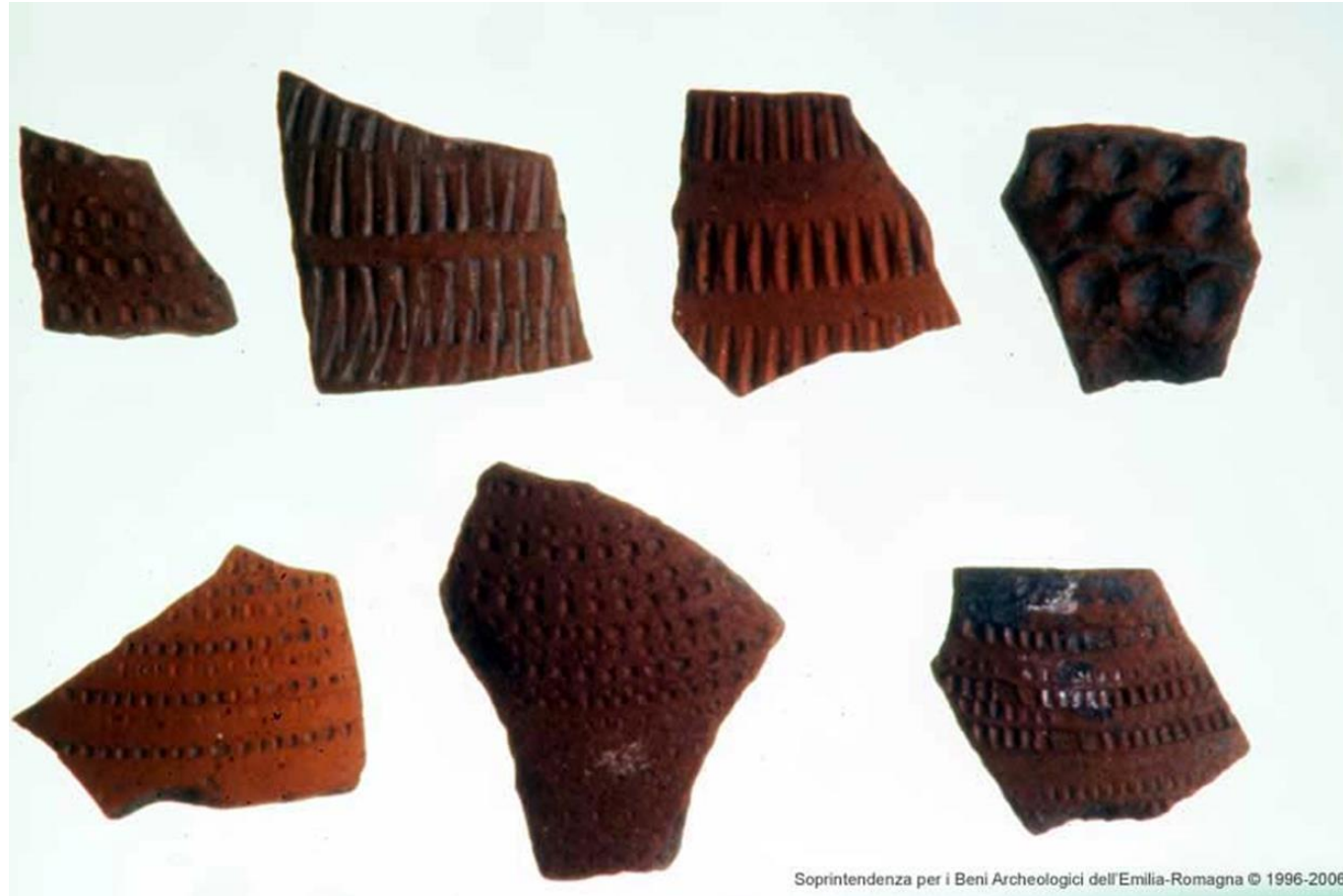

Museum Zamora (E)

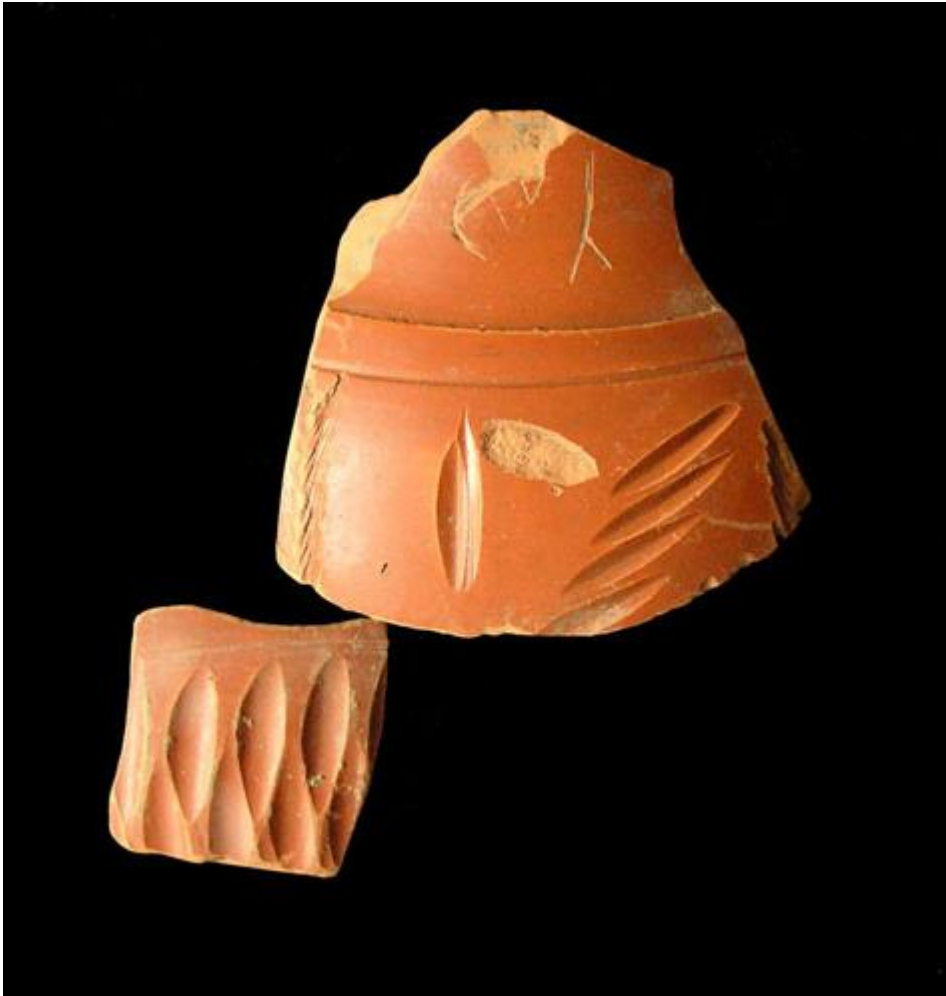

Museum Zamora (E)

Jednostavno urezivanje

cut glass

urezivanje

- Tako je jedan dio italske *sigillatae*
- najprije **izrađen na kolu**, a ukrasi - **aplike** koji su napravljeni u matrici lijepili su se na stjenku posude kad je posuda bila gotova

Scoppieto – preko Rima-izvoz

Scoppieto - 50 majstora

353016

gens
Plotidia, di
cui due
fratelli,
L(ucius)
Plo(tidius)
Zos(imus) e
L(ucius)
Plo(tidius)
Por(silius),

matrice

329635

In manchen Werkstätten
wurde ein großes Sortiment
Modellen gefunden.

Museum Frankfurt

Museum Speyer

Museum Straubing

Museum Egnatia (I)

Museum Arezzo (I)

ZM Mainz

Museum Faenza (I)

Museum Zagreb (HR)

dekoracija u pozitivu

- barbotinska dekoracija

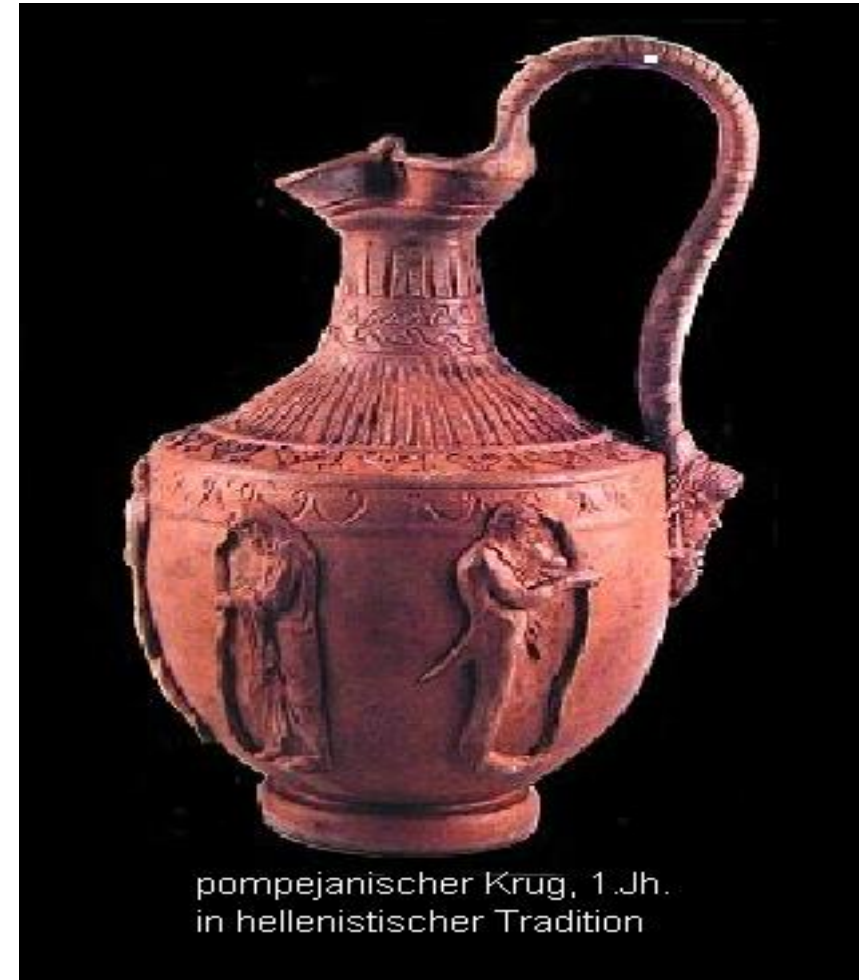
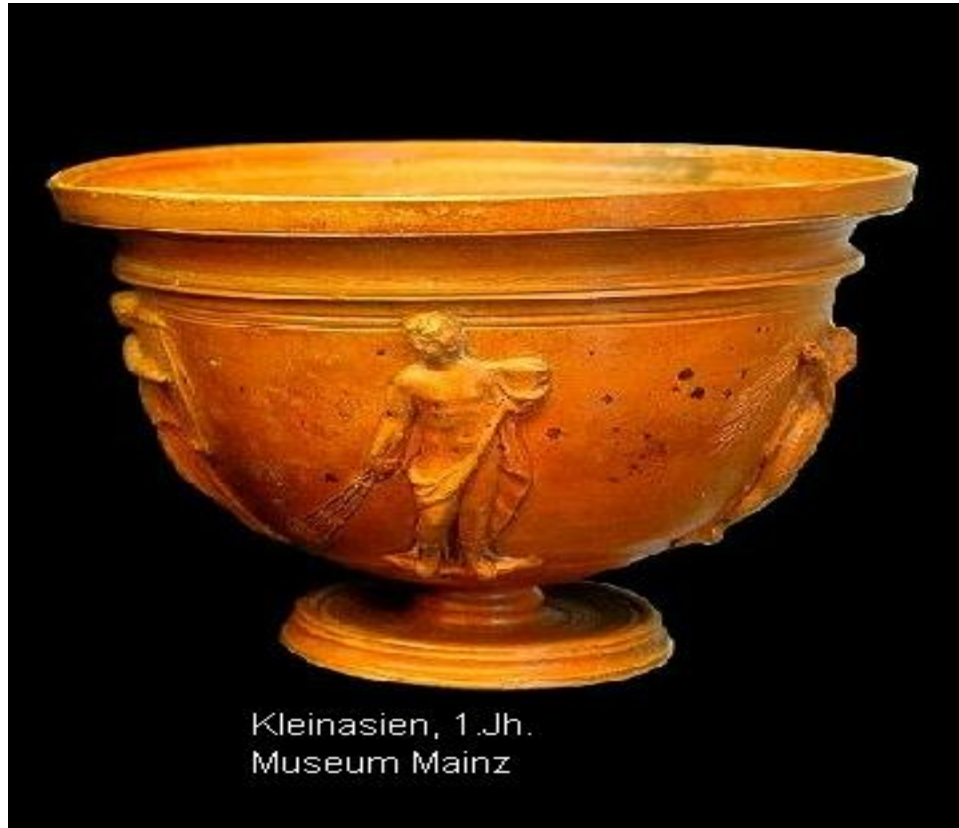
reljefna

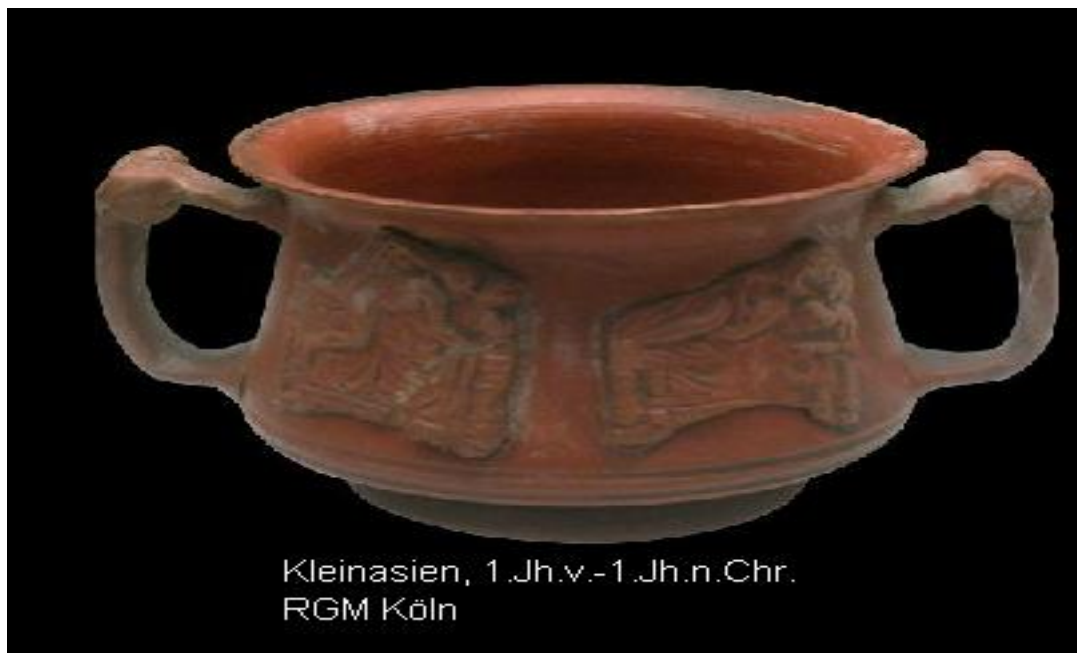

Barbotinski ukras

römische Keramik mit Applikentechnik

Kleinasien, 1. Jh. v.-1. Jh. n. Chr.
RGM Köln

Henkelgefäß, 1. Jh.
RGM Köln

Henkelgefäß, 1. Jh.
Detail
RGM Köln

Kleinasien, 1. Jh. Museum Turin

ukras -Barbotin

70 - 150 n.Chr.; Museum Alesia

GNM Nürnberg

2.Jh. n.Chr.
Museum Rheinzabern

Kantharus, 3.Jh. Rheinzabern

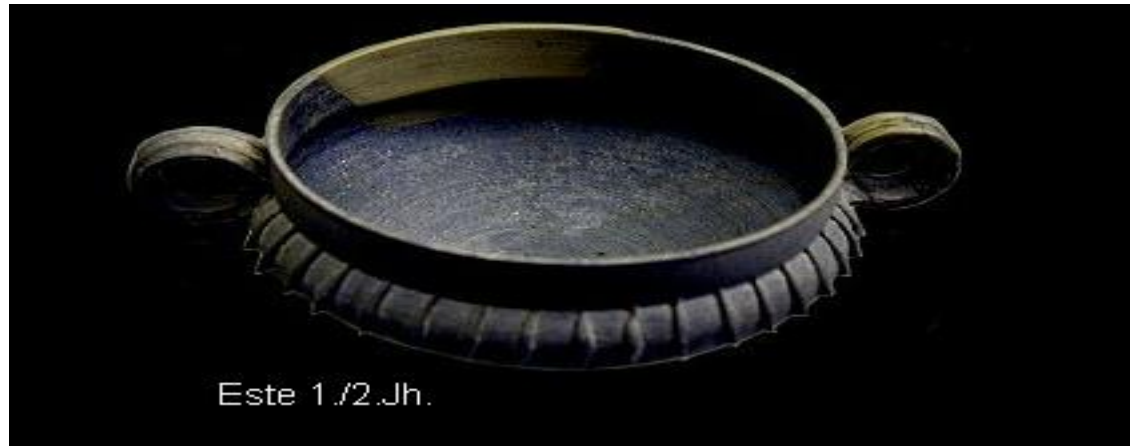
70 - 150 n.Chr.
Museum Alesia

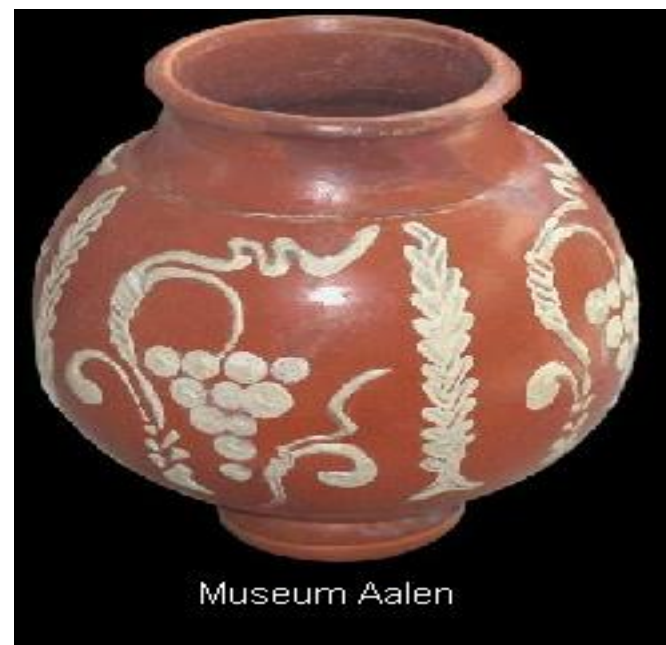

2.Jh. Südengland

2.Jh. BM London

U boji

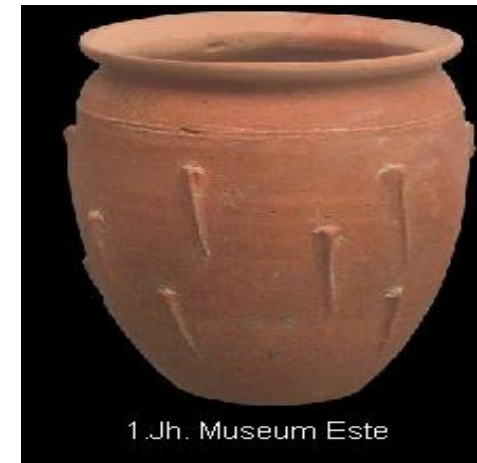
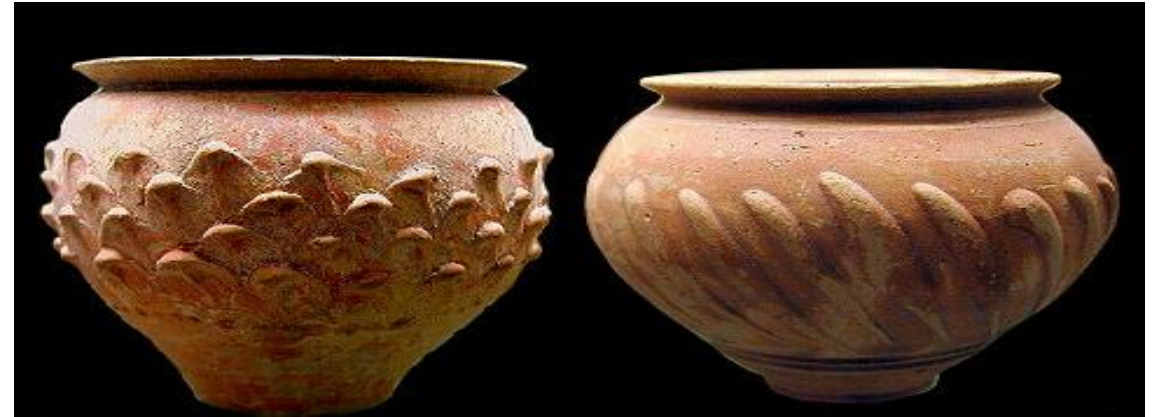

Reljefna -barbotinski

Barbotinska tehnika –keramika tankih stijenki

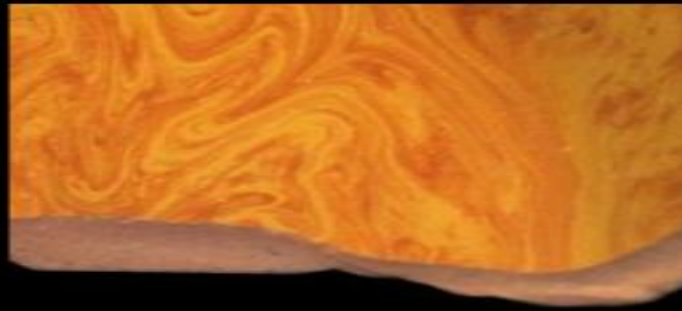
Keramika s “mramornim” ukrasom

- Mramorizirana keramika nastala je pod utjecajem istočnih, naročito sirijskih, majstora kao vješta imitacija staklenih i kamenih posuda

Marmorkeramik

Die Scherben zeigen, dass die Marmorierung nur eine oberflächliche ist. Grundmaterial ist die übliche südgallische feine Keramik.

LM Trier

RGM Köln

1. Jh. Museum Klagenfurt (A)

1. Jh. Museum Millau (F)

Efekt mramora postiže se slikanjem kistom ili spužvom po površini posude u dvije boje (crvenom i narančastom)

Museum Palencia (E)

Museum Millau (F)

Museum Millau (F)

Pompeji; 1. Jh.
Museum Neapel (I)

Speiseset
Museum Elche (E)

Speiseset
LM Trier

Museum Palencia (E)

Museum Millau (F)

Museum Millau (F)

Pompeji; 1. Jh.
Museum Neapel (I)

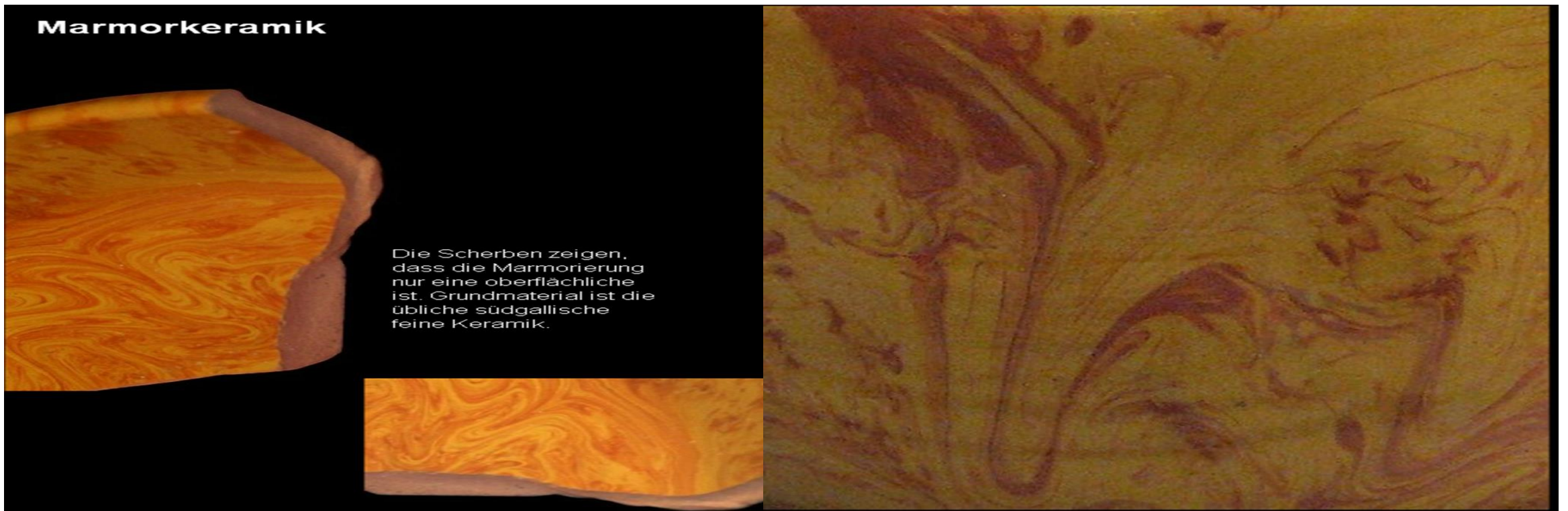
Speiseset
Museum Elche (E)

Speiseset
LM Trier

- Ukras se sastoji od niza crta, ako se slika kistom, dok kod slikanja pomoću spužve nastaju mrljasti otisci. Sjajna površina dobivena je u procesu pečenja kao i kod sigilatnog posuđa.

Museum Arles (F)

BM London (GB)

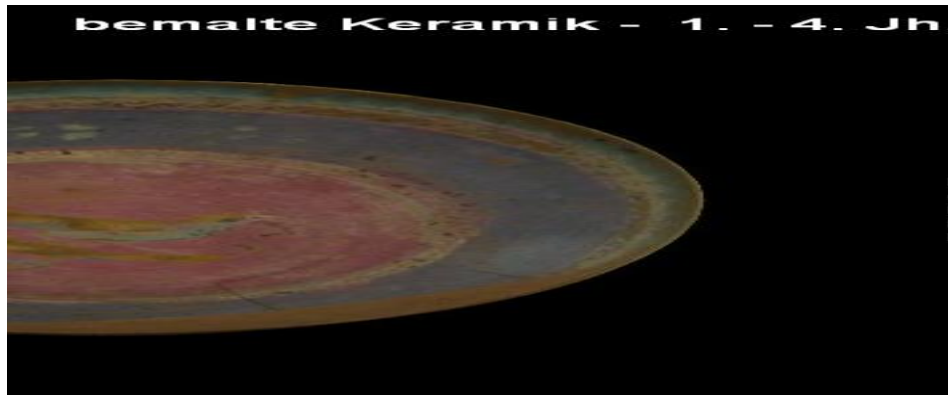
Privatbesitz

- G. B. Rogers početak proizvodnje ove vrste keramike stavlja u Južnu Galiju od doba Klaudija do Vespazijana nakon čega se tek proizvodi i u radionicama Italije

- Rasprostranjena je u svim provincijama i nalazimo je u naseljima, nekropolama ali i vojnim logorima. Lokalne radionice iz 2. i 3.st. po Kr. izrađuju mramoriziranu keramiku i u Panoniji ali nešto lošije kvalitete. U odnosu na ostalu vrstu keramike manji je broj nalaza, možda zbog tehnologije obrade. Mramorizacija je tipična ranorimska tehnika koju vojnici šire po carstvu. Iako se pojavljuje i u nekropolama i lončarskim pećima uz naselja u Meziji i Trakiji nalazi se samo u vojnim logorima.

Slikana rimska keramika

- Slikana keramika često imitira, a ujedno i zamjenjuje luksuznu, skupu metalnu ali staklenu robu. Proizvodnja je grupirana u velikim centrima od 1.st po Kr. u sjevernoj Italiji, Galiji i Germaniji. Proizvodi u lokalnim radionicama sve do 4.st

Terra nigra mit
Kaolinmalerei

1. Jh., Museum Aosta (I)

weiße Engobe; 50-120 n. Chr.
Museum Rheinzabern

1. Jh.; Museum Cadiz (E)

Die Tradition hellenistischer Keramikmalerei
reicht bis in die Augustuszeit. Sie hat keine
adäquate Nachfolge.

1. Jh., Museum Aosta (I)
mit zusätzlicher
Barbotinetechnik

Museum Brüssel (B)

Krug aus Karden/Mosel;
Museum Mainz

LM Karlsruhe

Museum Amsterdam (

- Izrađivala se u velikim serijama, tako da je bila dostupna i širokom krugu potrošača .
- Boja (crvena i narančasta) nanosila se na glatku površinu ili kistom ili bi se čitava posuda umočila u boju. Slikana dekoracija ukrašavala je stolno posuđe kao što su vrčevi, čaše, lonci, tanjuri i zdjele

Museum Brüssel (B)

Krug in Fassform
LM Burgenland (A)

Museum Protogruaro (I)

aus Nijmegen, 80 - 100 n.Chr.;
Keramikmuseum Düsseldorf

aus Nijmegen, 80 - 100 n.Chr.;
Keramikmuseum Düsseldorf

90-150 n.Chr.
Joanneum, Graz (A)

90-150 n.Chr.
Joanneum, Graz (A)

1./2.Jh.; Museum Echzell

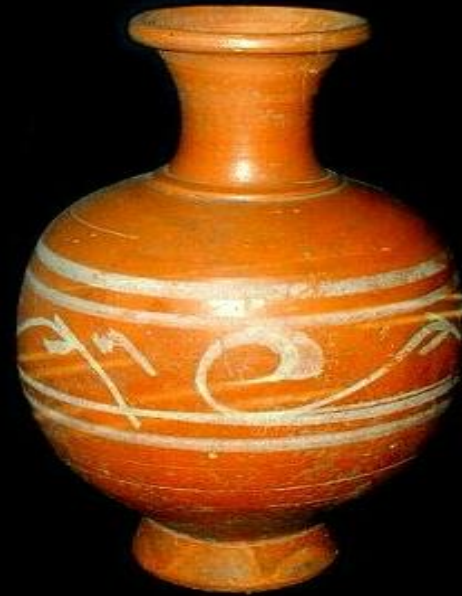
Bemalung mit Kaolin-Engobe auf roter Keramik ist in der späten Kaiserzeit anzutreffen, bleibt aber die Ausnahme.

3.Jh. Museum Vaison I.R. (F)

4.Jh. Museum Arles (F)

Trier 3.Jh.
Museum Mainz

2. Jh. Museum Millau (F)
eventuell aus Ägypten

Museum Konstanz

rheinisch, 350 - 400 n.Chr.;
Museum Tongeren (B)

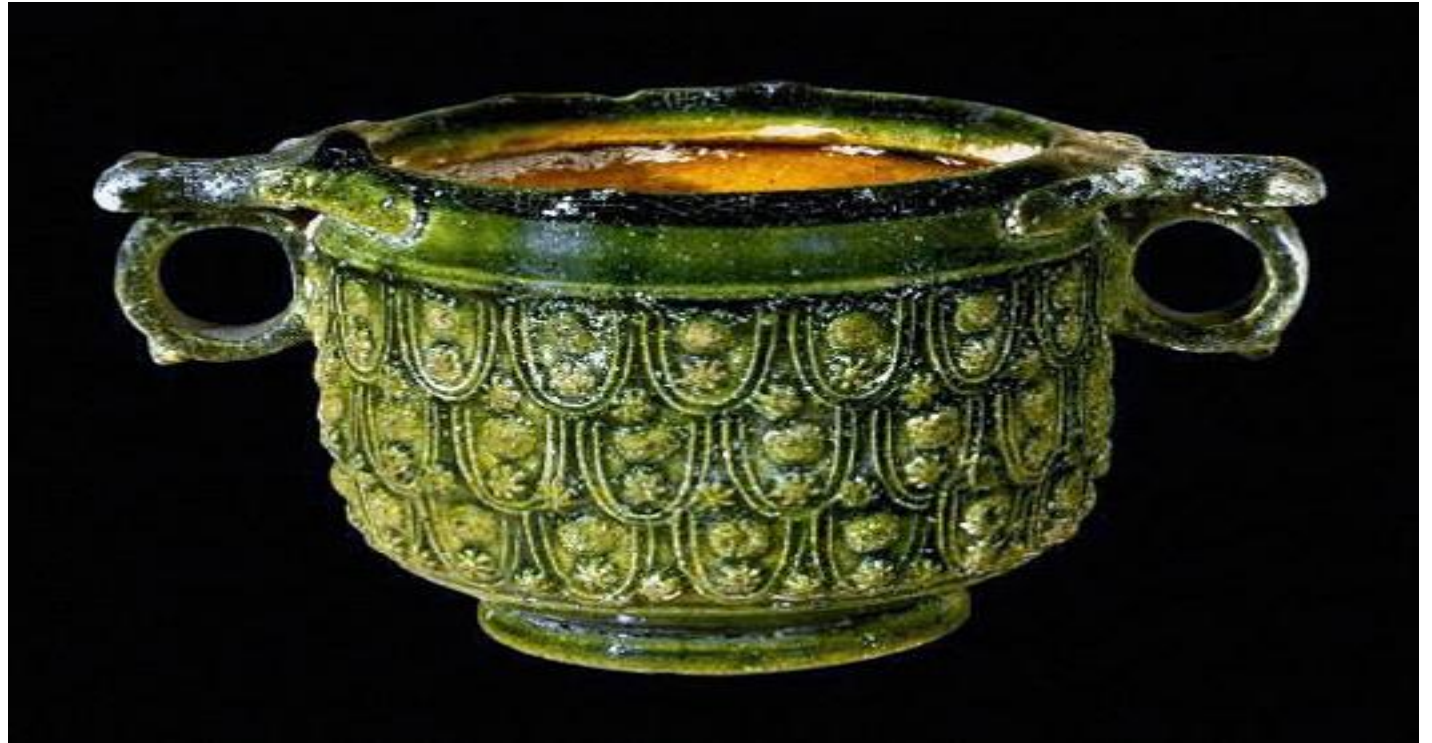

rheinisch, 350 - 400 n.Chr.;
Museum Tongeren (B)

Glazirana keramika

Skyphos drinking cup
Roman, about 50 BCE - 50 CE
From Tarsus, south-eastern Turkey
Pottery with lead-based glaze
Height: 7 cm

- Glazura na rimskoj keramici
- Glazura je tanka, staklasta prevlaka na predmetu od gline
- Prema sastojcima koji se upotrebljavaju za dobivanje glazure dijelimo je na **olovne i alkalne**. Glazirana keramika ne propušta vodu, a glatka površina glinenog predmeta lako se održava. Stavlja se tehnikom polijevanja ili umakanja predmeta u smjesu - glazuru. Današnji keramičari peku takvo posuđe dva puta.

20 - 60 nach Chr.

1. Jh. Museum Turin (I)

1. Jh. NM Adria (I)

1.Jh. Museum München

1.Jh. BM London (GB)

1.Jh. NM Neapel (I)

1.Jh. Museum Turin (I)

mittelitalisch 50-100 n.Chr.
GM London (GB)

norditalisch, 1Jh.?
Museum Erlangen

- Nisu postojale posebne radionice za izradu glazirane keramike, jer se čini da je rađena paralelno s drugom keramikom u istim radionicama. Ona je u ranom carstvu predstavnik rijetke, luksuzne produkcije. Možda je rađena za posebne prilike

Im 3./4. Jh. werden in Pannonien größere Mengen glasierter Ware hergestellt. Die Glasur ist meist honigfarben, bisweilen auch grünlich oder dunkelbraun.

glasierter, bestreuter Becher
3./4. Jh. Landesmuseum Burgenland

Figurengefäß 3./4. Jh.
Landesmuseum
Burgenland

Figurengefäß 3./4. Jh.
Museum Gerulata

Figurengefäß 3./4. Jh.
Museum Mautern

Joanneum Graz

glasiertes Doppelhenkelgefäß

glasierte Schale 3./4. Jh.

originelles Dreifachgefäß

Gesichtsbecher

- Glazirana rimska keramika prema ostaloj vrsti keramike iz 1.st. po. Kr. i 2.st.po. Kr. slabije je zastupljena, ograničena je tek na nekoliko tipova keramike i predmeta od gline
- Često imitira metalno, zlatno ili srebrno stolno posuđe (vrčeve, zdjelice, čaše, skife, kantare)

- Najranija proizvodnja rimskog glaziranog posuđa započela je u Maloj Aziji i sjevernoj Siriji u I st. pr. Kr
- Glazura je u ranoj fazi proizvodnje najčešće žuto-smeđe boje iznutra, a zelene izvana, dok u kasnije vrijeme može biti crvenkaste, žućkasto zelene ili tamnije smeđe boje ispod koje može biti reljefno izrađen ukras u obliku kapi ili rozeta.
- Kemijskom analizom utvrđeno je da zelena boja potječe od bakrenog, a smeđa od željeznog oksida uz konstantnu količinu pijeska. Pijesak je važan sastojak glazure koji je onemogućavao nastanak glazure drugih boja. Na boju je mogao utjecati jedino sastav gline te način pečenja, što je bio slučaj kod glazirane keramike iz srednje Italije. Način pečenja glazirane rimske keramike još ni do danas nije riješen do kraja. Zapravo ne zna se je li pečena dva puta, kao što rade današnji lončari, ili samo jedanput, te na koji se način stavljala u peć, budući da glazura prekriva čitavu vanjsku i unutrašnju površinu

1.Jh.; NM Neapel (I)

Museum Antalya (TR)

1.Jh.; Museum Tübingen

Museum Ljubljana (SLO)

Museum Antalya (TR)

Museum Hannover

pojmovnik

- Glazura – tanka staklasta prevlaka na predmetu od gline
- Olovne i alkalne
- Stavlja se tehnikom poljevanja
- Dva pečenja

premaz

- Premaz - eng. Slip je smjesa koja se dobiva od razrijeđene gline.
- Glina od koje je napravljena posuda u određenom omjeru s vodom
- Stavlja se prije pečenja na posudu
- Ne stvara posebni sloj na površini posude

Keramika s premazom

Prevlaka

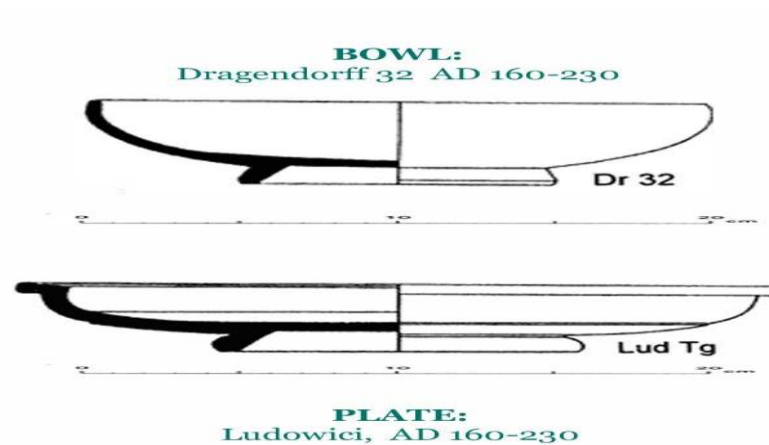
- Prevlaka je smjesa-otopina (suspencija) čestica gline u vodi uz pomoć “agensa”
- Suspencija / glina u vodi/ je mikroheterogeni disperzni sistem spajanja čvrstih čestica uz tekuće disperzno sredstvo

Tip i vrsta rimske keramike osnovni oblici

- Glavni faktor za određivanje naziva keramike je oblik i namjena
- Podjela prema obliku
- Podjela prema namjeni

- Prema obliku:
- Čaše
- Zdjele
- zdjelice
- Tanjuri
- Pladnjevi

Zdjelice ,poklopci

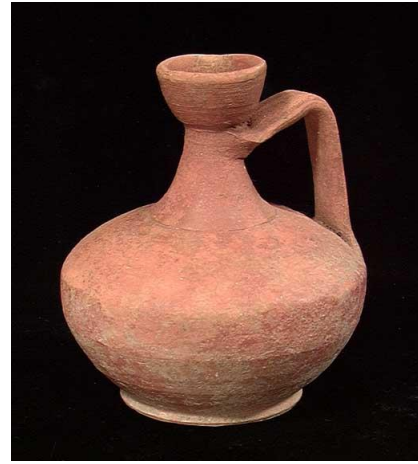

tarionik

Prema namjeni: Stolno posuđe: za piće i za jelo

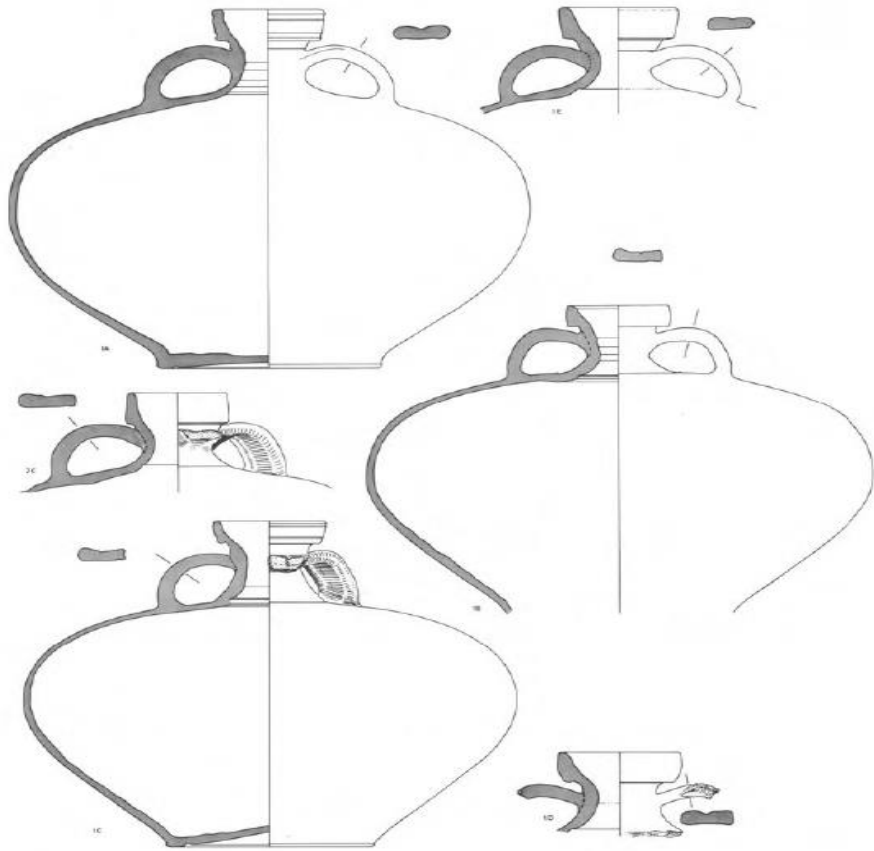

Plate I - 1:4

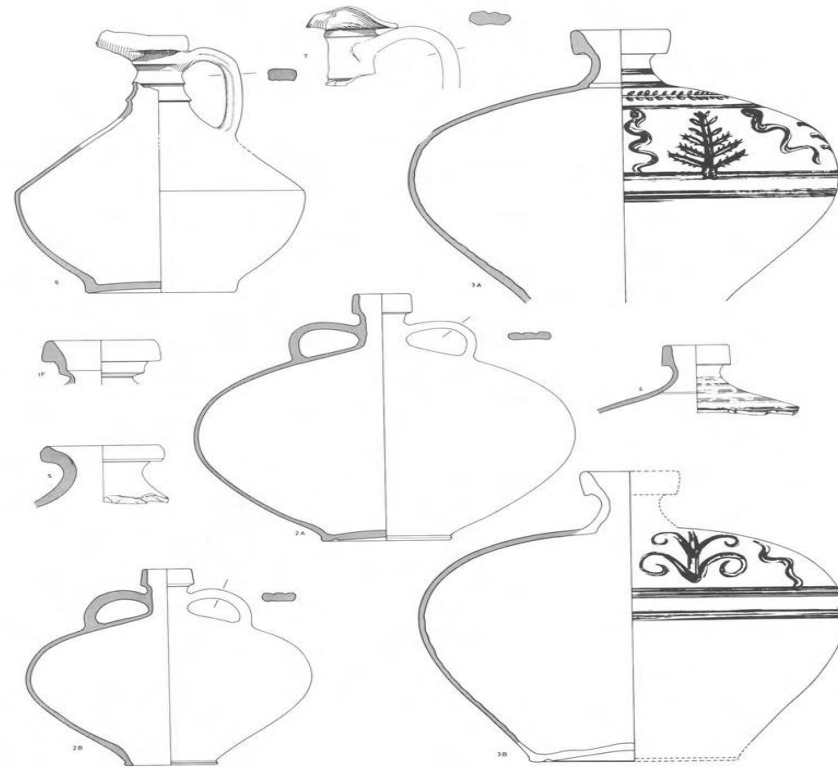
1A-F and 2A-C - Flagon, reddish paste, white engobe.

3A-B and 4 - Bottles, reddish paste, white engobe, red clay gloss decoration.

5 - Bottle, reddish paste, white engobe.

6, 7 - Jugs, heavily gritted paste, grey to black.

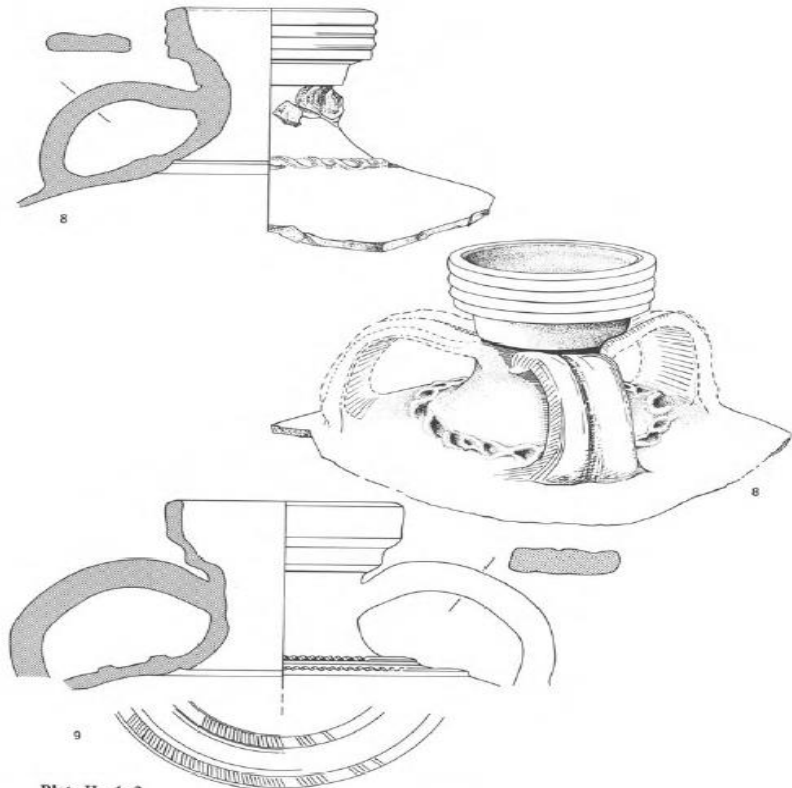
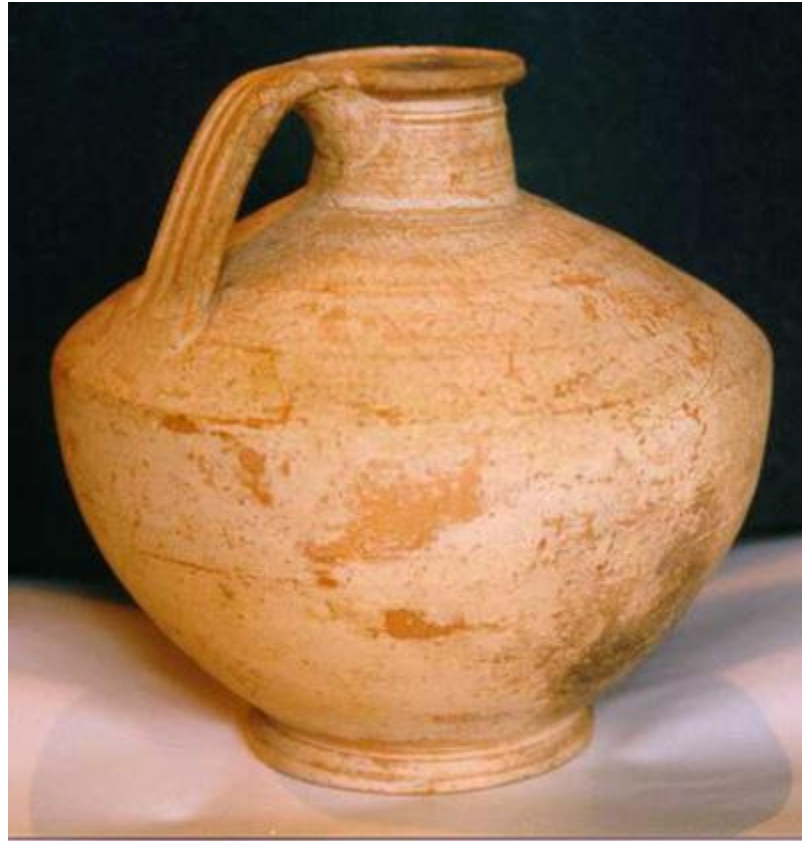

Plate II - 1 : 2

8 - Flagon, reddish brown paste, pressed coil decoration.

9 - Flagon, reddish paste, white engobe, rouletted coil decoration.

Prema namjeni

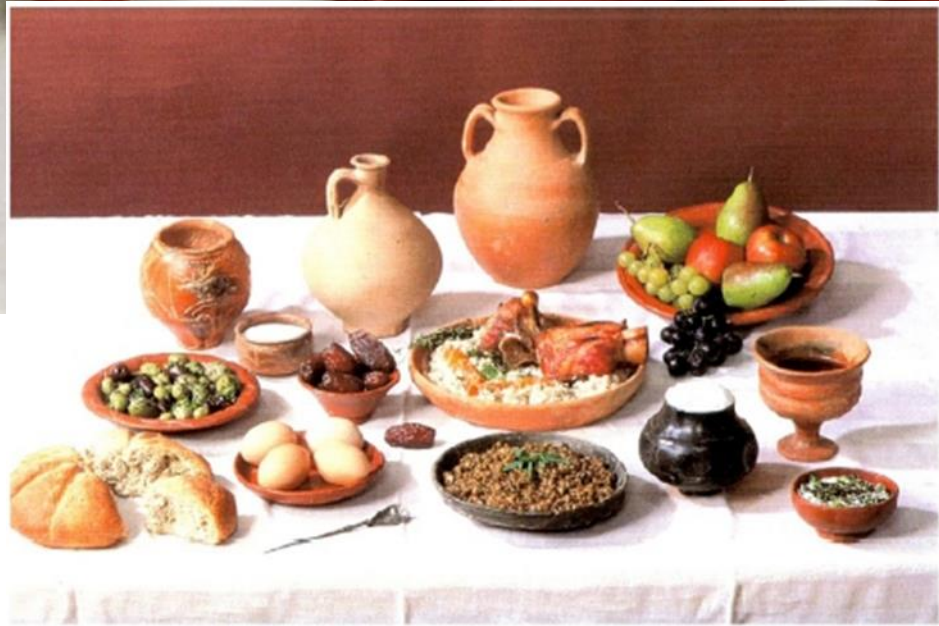
- Stolno posuđe - za piće i jelo
- Posuđe za kuhinjsku upotrebu
- Posuđe za čuvanje hrane
- Posuđe posebnih namjena (sakralna, toaletna)
- Građevinska keramika

Stolno posuđe

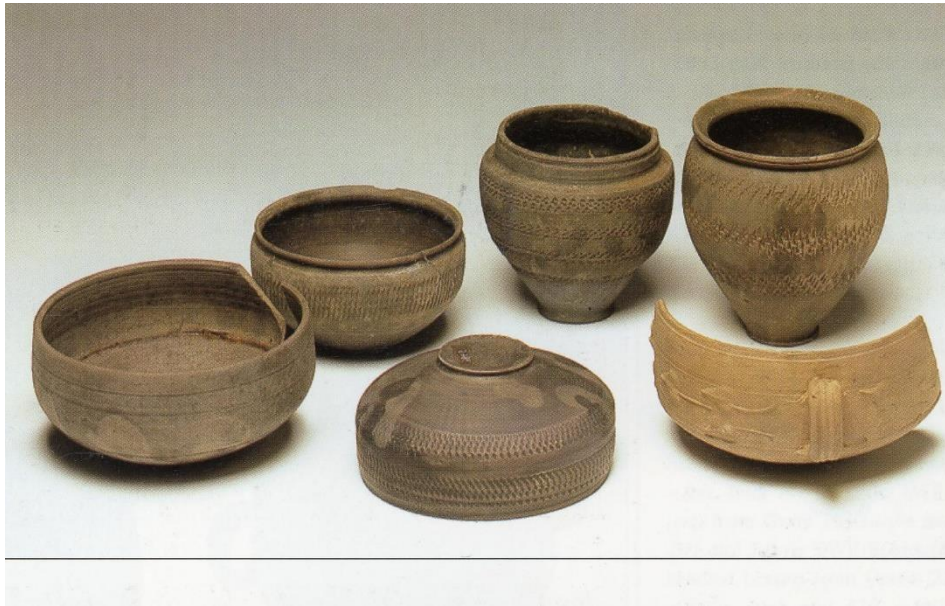
: Stolno posuđe: za piće i za ielo

Posude za piće i jelo

- Keramika tankih stijenki

- Ceramica a pareti sottili
- thin walled pottery
- Die Dünnwandige keramik

1.Jh.; Museum Adria

20 - 40 n.Chr.;
Museum Millau

Museum Aosta

1.Jh.; Museum Siracusa (I)

1.Jh.; BM London

1.Jh.; Museum Varese

Museum Speyer

1.Jh.; Museum Adria

frühes 1.Jh.; Museum Este

Rippenschale, RGM Köln

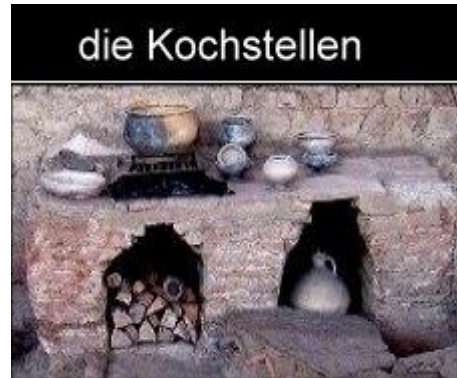
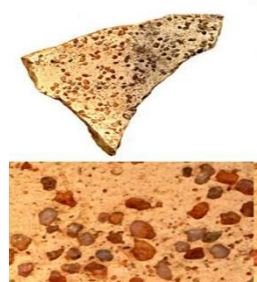
Museum Lezoux

rote Engobe berieben,
Museum Lattes

U kuhinji:

- za kuhanje
- pripremu
- hrane

	Zwiebel		Karotte		Saubohne		Grünkohl		Steckrübe
	Lauch		Pastinake		Erbse		Schwarzkohl		Rettich
	Knoblauch		Rote Beete		Linse		Wirsing		Spargel
	Traubenhyazinthen		Sellerie		Kichererbse		Kreuzkummel		Artischocke
	Fenchel		Gurke		Lupine		Ampfer		Endivie
	Malve		Kürbis		Sesam		Melde		Alant

u kuhinji

Kuhinjsko posuđe

kuhinjsko

Za huanje

Lonac- posuda za kuhanje

Kochtopf in Urnenform - olla

2./3. Jh. Museum Aalen

frühes 1. Jh. Museum Haltern

1./2. Jh. Museum Heidelberg

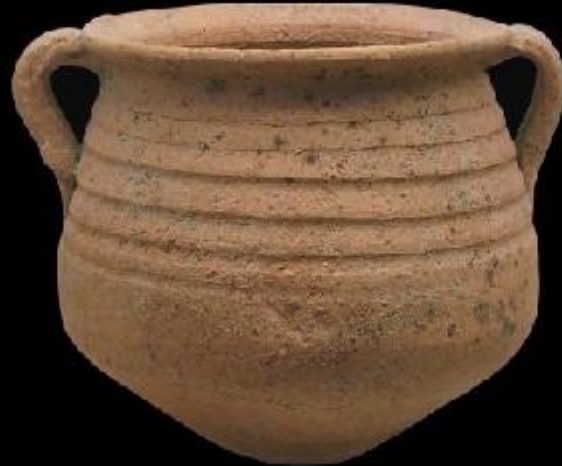
2./3. Jh. Museum Vienne (F)

rundbauchige Kochtöpfe

3./4. Jh. Museum Enns (A)

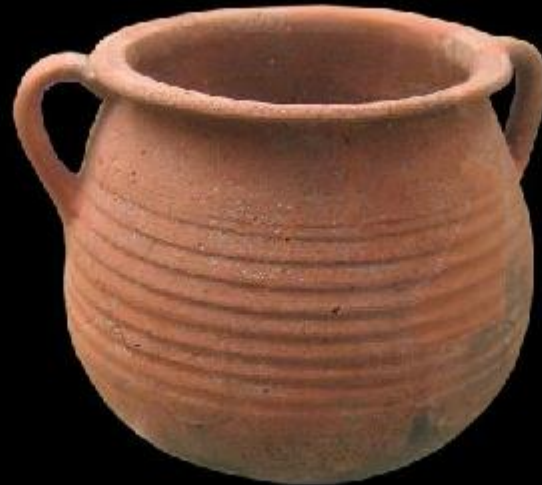
2./3. Jh. n. Chr.; Museum Olympia (GR)

Museum Portogruaro (I)

200 - 250 n. Chr.; Museum Olympia (GR)

4. Jh.; Museum Olympia (GR)

Archäol. Museum, Gaziantep (TR)

Kochgeschirr aus Ton

Museum Cosa (I)

1. Jh.; Museum Deutschlandsberg (A)

besonders große Ausführung
Stadtmuseum Ljubljana

Museum Cosa (I)

50 vor - 20 nach Chr.
Museum Magdalenberg (A)

Museum Emilia Romana (I)

1./2. Jh.; Museum Kempten

Museum Palencia (E)

posuđe za čuvanje hrane:dolija

Za čuvanje i skladištenje krutih i tekućih namjernica (žitarica, vina, maslinova ulja)

Transport vina, ulja, ribljih proizvoda, sušenog voća

...

Transportne amfore

Arbeiter verpackt eine Amphore
Grabrelief, Museum Trier

Riesige Halden zerscherbter Amphoren
beweisen die erstaunlich großen Transport-
kontingente.
Die Produktion von Edelwein war export-
orientiert. Aus Kostengründen galt es,
Transporte auf dem Landweg zu meiden.
Bevorzugt wurde daher der Schiffsweg.

Verschiedene Verpackungsvarianten
sind überliefert. Man kann sich
vorstellen, wieviel Leute beschäftigt
waren, allein die Ernte eines großen
Gutes auf diese Weise zu schützen.

Rekonstruktion le Tourelle

originales Set aus Fayum
Museum Mainz

Rekonstruktion le Lourelle

Rimske-svjetiljke

- Glinene
- metalne

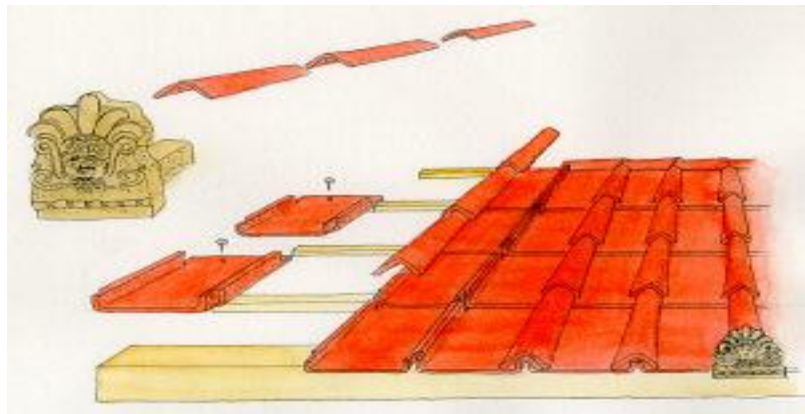
Modena-serijska proizvodnja

Posuđe posebne namjene

- Toaletno
- Medicinsko
- Sakralno
- igračke

Građevinska keramika

Ad Turres-Crikvenica

Rimska keramička peć, 1. st.

je i nalaz dijela vatrišta peći neposredno uz ulomke

peč

- podnica
- nadsvođeni kanal
- prostor za sagorjevanje
- prostor za pečenje
- rešetka
- zidovi
- kupola

Rab-Lopar 1.st po Kr.

J.Poblome,D.Malfitana,J.Lund:

- Pottery, Roman Empire
- The Encyclopedia of Ancient History, 5482-5489,2013.